

**UCHWAŁA NR XVII/112/2016  
RADY GMINY NOWY KORCZYN**

z dnia 16 maja 2016 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 - 2022**

Na podstawie art.18 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446) w związku z art.17 ust.1 pkt.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz.163 z późn. zm.) Rada Gminy w Nowym Korczynie, uchwała co następuje:

**§ 1.** Przyjmuje się Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 - 2022, która stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

**§ 2.** Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nowy Korczyn.

**§ 3.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2016 r.

Przewodnicząca Rady Gminy  
Nowy Korczyn

**Kazimiera Gołdyn**

### **Uzasadnienie**

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowy Korczyn tworzona jest z mocy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2015 poz. 163 z póź.zm.), która w art. 17 ust. 1 pkt 1 nakłada na Gminy obowiązek „opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”. W związku z powyższym należało podjąć stosowną Uchwałę.

Załącznik nr 1 do Uchwały  
Nr XVII/112/2016  
Rady Gminy Nowy Korczyn  
z dnia 16 maja 2016 r.

**GMINNNA**  
**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA**  
**PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH**  
**NA LATA 2016 - 2022**

**GMINA**  
**NOWY KORCZYN**

## **I. MERYTORYCZNE UZASADNIENIE OPRACOWANIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.**

Obecnie stale wzrasta zakres zadań stawianych przed instytucjami pomocy społecznej, co spowodowane jest zwiększającym się ich ciężarem gatunkowym i stopniem trudności generowanym takimi czynnikami, jak: redukcja zatrudnienia, deficyt nowych miejsc pracy, wzrost kosztów związanych z ochroną zdrowia i rehabilitacją osób niepełnosprawnych. W celu ich realizacji powstały, bądź zostały znowelizowane akty prawne, a wśród nich art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2015 poz. 163 z póź. zm.), zobowiązujący samorząd Gminy do opracowania i realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Działania te opierają się na zasadach programowania, subsydiarności, koncentracji, elastyczności i otwartości. Istotą nowego modelu działania pomocy społecznej, kreującej politykę społeczną – a w jej obszarze strategię rozwiązywania problemów społecznych – jest jej uspołecznienie zarówno w procesie planowania, jak też realizacji.

Dobrem nadrzędnym Strategii rozwiązywania problemów społecznych jest człowiek – jego potrzeby zarówno w kontekście indywidualnym, jak i społecznym. Strategia jest dokumentem opisującym, analizującym i wartościującym zjawiska w tym obszarze rzeczywistości, od którego zależy stworzenie wizji godnego życia zarówno jednostki, jak też grupy społecznej jako całości; w praktyce stanowi skuteczny instrument realizacji przyjętych założeń dla osiągnięcia stanu określonego w wizji.

Państwo Członkowskie Unii Europejskiej ma obowiązek prowadzenia w ramach Unii wspólnych działań wspierających, uzupełniających i koordynujących w szeroko pojętej dziedzinie ochrony ludności i rozwoju kapitału ludzkiego. Opracowanie Strategii jest warunkiem pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na realizację projektów dotyczących sfery społecznej zarówno z budżetu państwa, jak też funduszy Unii Europejskiej.

## **1. Podstawa prawna Strategii, zgodność z prawem wspólnotowym oraz strategiami narodowymi i europejskimi**

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowy Korczyn tworzona jest z mocy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2015 poz. 163 z póź.zm.), która w art. 17 ust. 1 pkt 1 nakłada na Gminy obowiązek „opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej określa zakres konstruowanej Strategii, w której priorytetowe działania wiążą się ściśle z opracowaniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Ponadto art. 16b ust 2 w/w ustawy wskazuje elementy, jakie powinna zawierać strategia, tj.

- 1) diagnozę sytuacji społecznej;
- 2) prognozę zmian w zakresie objętym strategią;
- 3) określenie:
  - a) celów strategicznych projektowanych zmian,
  - b) kierunków niezbędnych działań,
  - c) sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
  - d) wskaźników realizacji działań.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego. W najbardziej ogólnym ujęciu oznacza sposób osiągania wyznaczonych celów poprzez sterowanie procesem rozwoju, integracji, polityki społecznej.

Zgodnie z treścią ustawy o pomocy społecznej, pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa, ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, ma być realizowana przez organy administracji rządowej i samorządowej we współpracy w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Z wymienionych wyżej przyczyn, realizacja założeń Gminnej Strategii musi uwzględniać wszystkich partnerów, których problem dotyczy. Tak więc, w realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych uczestniczyć będzie administracja samorządowa, organizacje społeczne, oraz bezpośredni beneficjenci, czyli świadczeniobiorcy. Od ich zaangażowania zależeć będzie poziom realizacji priorytetów strategii.

Reasumując, Strategia określa najważniejsze działania, które należy zrealizować, aby zapewnić mieszkańcom Gminy Nowy Korczyn warunki sprzyjające rozwojowi społecznemu oraz wzrostowi poczucia bezpieczeństwa w wymiarze społecznym.

Nasilające się bezrobocie i towarzysząca mu bieda, przy jednoczesnej apatii wielu dotkniętych nią rodzin, narastające patologie życia rodzinnego, brak właściwej opieki nad dziećmi, przerzucanie wielu problemów, które mogłyby być rozwiązane w ramach pomocy rodzinnej, czy sąsiedzkiej do sfery rozwiązań instytucjonalnych, a także narastająca fala uzależnień wśród młodzieży szkolnej, alkoholizm, przestępczość nieletnich oraz przemoc i agresja w szkołach, są obecnie głównymi problemami w zakresie polityki społecznej.

Jako element żywy Strategia będzie podlegać ciągłym zmianom – będą pojawiać się nowe, ważne cele, a część z przedstawionych w dokumencie straci swoją aktualność. Ten ciągły proces zmian jest jak najbardziej pożądany, ponieważ będzie on miernikiem działań i dążeń społeczności lokalnej.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych służyć będzie jako podstawa określająca kierunki zamierzeń rozwojowych w sektorze pomocy społecznej na terenie Gminy Nowy Korczyn w latach 2016 – 2022.

Strategia ta jest ciągle „otwarta” na społeczną dyskusję oraz wszelkie konstruktywne uwagi i wnioski mające wpływ na jej ulepszenie.

Strategia jest dokumentem otwartym, podlegającym ewaluacji i monitoringowi, a także spójnym z priorytetami Narodowej Strategii Integracji Społecznej.

## **2. Powiązanie Strategii z krajowymi aktami prawnymi**

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowy Korczyn (GSRPS) jest zgodna z założeniami polityki państwa, a także ustaw kompetencyjnych nakładających na administrację rządową i samorządową określone obowiązki. Działania zawarte w Strategii oparte są na postanowieniach innych krajowych aktów prawnych, a w szczególności:

Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 239 z późn. zm.);

Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 nr 43 poz. 225 z późn. zm.);

Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 poz. 487);

Ustawy dnia z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 poz. 124 z późn. zm.);

Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2015, poz. 149 z późn. zm.);

Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 nr 127 poz. 721 z późn. zm);  
Ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2015, poz.114 z późn. zm );  
Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390);  
Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2015 poz. 332 z późn. zm.);  
Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2015 poz. 163 z późn. zm.).

### **2.1 Zgodność z prawem wspólnotowym**

Prawo wspólnotowe (*acquis communautaire*) nie ingeruje w systemowe rozwiązania w zakresie pomocy społecznej obowiązujące w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Funkcjonuje jednak polityka społeczna Unii koordynująca narodowe polityki społeczne w zakresie koniecznym z punktu widzenia funkcjonowania wspólnoty.

### **2.2 Zgodność ze strategiami europejskimi**

Jednym z wiodących celów Unii Europejskiej jest wyrównywanie poziomu rozwoju krajów i regionów. Polska uczestniczy w polityce społeczno – gospodarczej Unii, co oznacza między innymi korzystanie z funduszy unijnych. W obszarze polityki społecznej jest to Europejski Fundusz Społeczny (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1304/2013), który jest głównym instrumentem wspierającym działania podejmowane w ramach:

*Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu – Europa 2020*

Strategia ta obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

- rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
- rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

EFS jest głównym instrumentem wspierającym polityki i zadania priorytetowe, których celem jest osiągnięcie postępów w kierunku pełnego zatrudnienia, poprawy jakości i wydajności pracy, zwiększenie mobilności geograficznej i zawodowej pracowników w Unii.

Poprawa systemów kształcenia i szkolenia, propagowanie włączenia społecznego oraz zapobieganie i zwalczanie ubóstwa. Fundusz ten przyczynia się tym samym do spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.

### *Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020*

Głównym celem Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły one w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia.

Poza celem głównym w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego wyznaczono pięć celów szczegółowych:

- wzrost zatrudnienia;
- wydłużenie aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych;
- poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- poprawa zdrowia obywateli oraz podniesienie efektywności opieki zdrowotnej;
- podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli.

### **2.3 Zgodność z dokumentami krajowymi**

*Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030*, której celem głównym jest poprawa jakości życia Polaków.

*Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020*, która za jeden z celów stawia rozwój kapitału ludzkiego.

*Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie*, która jako strategiczny cel polityki regionalnej wskazuje efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności.

*Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 – 2015*, który zawiera następujące cele strategiczne:

- Ograniczenie szkód zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu.
- Zmniejszenie dostępności i zmiana struktury spożywanego alkoholu.
- Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
- Ograniczenie zjawiska picia alkoholu przez dzieci i młodzież.
- Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności pomocy

rodzinom.

- Poprawa jakości działań podejmowanych przez Gminy w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz ograniczenie wydatkowania środków na zadania niezwiązane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

- Ograniczenie przypadków naruszeń prawa w związku z alkoholem.

- Oszacowanie strat ekonomicznych związanych z alkoholem.

*Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016*, którego cel główny brzmi: „ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych”.

*Narodowy Program Zdrowia na lata 2007 – 2015* – działania przedstawione w Strategii są zgodne z założeniami zawartymi w w/w Programie, szczególnie zaś z celem operacyjnym zakładającym *zmniejszenie i zmianę struktury spożycia alkoholu oraz zmniejszenie szkód zdrowotnych spowodowanych alkoholem*.

#### **2.4 Zgodność z regionalnymi i wojewódzkimi dokumentami strategicznymi**

Zgodność ze Strategią Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Buskim na lata 2011-2020<sup>1</sup>

Dla prawidłowej realizacji Powiatowej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych niezbędne jest wskazanie celów, poszczególnych obszarów pomocy społecznej. Należy wskazać zarówno cele strategiczne, jak również operacyjne.

Rozwiązywanie problemów społecznych osób i rodzin z wykorzystaniem potencjału kapitału ludzkiego, aktywności organizacji pozarządowych i społeczności lokalnych oraz integracja społeczna mieszkańców powiatu buskiego.

Oraz z celami szczegółowymi:

- Rozwijanie pomocy środowiskowej i stacjonarnej.
- Rozwój systemu opieki nad dzieckiem i rodziną.
- Rozwój systemu pomocy osobom niepełnosprawnym.
- Wspieranie i rozwijanie zadań realizowanych przez Zespół Interwencji Kryzysowej.
- Rozwój partnerstwa lokalnego i działalności w sektorze ekonomii społecznej.
- Wspieranie integracji osób pracujących w organizacjach i instytucjach pomocy społecznej.

---

<sup>1</sup> Powiatowa Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011-2020

Zgodność ze Strategią Polityki Społecznej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2012-2020

W strategii wyróżniono 5 celów strategicznych:

- Minimalizacja obszarów wykluczenia społecznego.
- Kompleksowe działania na rzecz integracji społecznej oraz aktywizacji osób niepełnosprawnych.
- Efektywny system polityki społecznej.
- Profilaktyka i rozwiązywanie problemów wynikających z uzależnień od środków psychoaktywnych.
- Wzmocnienie kapitału społecznego mieszkańców województwa świętokrzyskiego.

Zgodność ze Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020

Cel generalny strategii to: „Wzrost atrakcyjności województwa fundamentem zintegrowanego rozwoju w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej”.

Inne dokumenty strategiczne:

- *Świętokrzyski Program Pomocy Społecznej na lata 2012-2017*
- *Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2016*
- *Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w regionie świętokrzyskim na lata 2014-2020*
- *Wojewódzki Program Wyrównywania szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania ich Wykluczeniu Społecznemu oraz Pomocy Realizacji Zadań na Rzecz Zatrudnienia Osób Niepełnosprawnych na lata 2014-2020*
- *Regionalny Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2013-2018*
- *Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016*
- *Wieloletni Regionalny Plan Działań na rzecz Promocji i Upowszechniania ekonomii Społecznej oraz Rozwoju instytucji Sektora Ekonomii Społecznej i jej Otoczenia w Województwie Świętokrzyskim do roku 2020*
- *Wojewódzki Program Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu na lata 2012-2017*

## II. CHARAKTERYSTYKA GMINY

### 1. Położenie geograficzne

Gmina Nowy Korczyn położona jest w południowej części województwa świętokrzyskiego, w powiecie buskim. Sąsiaduje z gminami: Busko-Zdrój, Solec-Zdrój, Pacanów, Wiślica i Opatowiec. Jest to gmina typowo rolnicza o bardzo bogatej i ciekawej historii.

Powierzchnia gminy - 11731 ha (117 km<sup>2</sup>)

Liczba sołectw - 24

Liczba mieszkańców - 6165

### 2. Historia

Gmina Nowy Korczyn położona jest na terenie Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego. To tu była kolebka państwa Wiślan. W herbie znajduje się wieża zamkowa za murem obronnym, a po obu stronach wieży dwa orły bez korony.

Początków Nowego Korczyna należy szukać w Starym Korczynie, a właściwie Nowe Miasto Korczyn zostało założone w 1258 r. przez Bolesława Wstydliwego, który wraz z żoną Kingą ufundował klasztor Franciszkański, a Kazimierz Wielki w roku 1370 wybudował zamek na prawym brzegu Nidy.

Przez Nowe Miasto Korczyn wiódł szlak królewski z Krakowa do Sandomierza. W Nowym Mieście Korczynie odbywały się zjazdy rycerstwa i szlachty małopolskiej. Usytuowanie przy trasie na Litwę dodawało rangi Korczynowi, który stał się miejscem wielu ważnych wydarzeń historycznych, między innymi:

- 1386 r. przywilej ziemski wydany przez Władysława Jagiełłę,
- 1409 r. poselstwo krzyżackie wydało Władysławowi Jagiełło pisemne wypowiedzenie wojny,
- 1479 r. Wielki Mistrz Krzyżacki składa hołd lenny królowi Kazimierzowi Jagiellończykowi.

Nowy Korczyn posiada stare i bogate tradycje szkolne. W końcu XIII w. powstała Szkoła Parafialna, która utrzymywała ożywione kontakty z Akademią Krakowską, a najsłynniejszym wychowankiem nowokorczyńskiej szkoły był Jan Długosz. Również w historii rozwoju języka polskiego Nowe Miasto Korczyn miało swoje znaczenie, gdyż tu sporządzono przekład Biblii na język polski i wreszcie przywilej króla Jana III Sobieskiego z 1689 r. uposażającego kapelę przy kościele św. Trójcy.

Mając tak bogatą historię, gmina Nowy Korczyn posiada wiele zabytków z tamtego okresu i lat późniejszych.

### 3. Zabytki

- kościół św. Stanisława, w stylu gotycko – barokowym, ufundowany przez Bolesława Wstydliviego w 1257 r. z zespołem klasztoru Franciszkanów, w którym od 2015 r. znajduje się sanktuarium św. Kingi.
- kościół pod wezwaniem św. Trójcy w stylu gotycko – barokowo – renesansowym z XVI w. pojezuicki, w którym znajdują się kaplice: Matki Bożej Różańcowej, Pana Jezusa i św. Jana Kantego.
- ruiny synagogi wzniesionej w II poł. XVII w. w stylu klasycystycznym,
- Dom Długosza – budynek dawnej Akademii z XVI w., z piwnicami i przyziemiem z XIV w. o sklepieniu kolebkowym,
- domy z XVI – XVIII w., w których mieściły się: szkoła jezuicka, kwatera Józefa Piłsudskiego,
- źródło św. Kingi, obok którego stoi XIX wieczna figura świętej,
- cmentarz z pierwszej połowy XIX wieku nazywany „ruskim” – grzebano tu carskich żołnierzy i urzędników. Przy cmentarnej kaplicy, grobowcu rodzinnym Królikowskich, rośnie drzewo cierniowe,
- cmentarz parafialny w Nowym Korczynie z drugiej połowy XIX w. gdzie znajduje się mogiła żołnierzy AK, pomordowanych w 1944 r.
- kościół parafialny w Starym Korczynie p. w. św. Mikołaja z XIV w., prezbiterium z XV w., znajduje się tu krucyfik z 1500 r.
- cmentarz parafialny w Starym Korczynie z XIX w. na którym spoczywa weteran powstania z 1863 r.
- gotycki kościół z kamienia p.w. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Piasku Wielkim z XIV wiecznym portalem, renesansową dekoracją i krucyfiksem z okresu baroku w ołtarzu głównym,
- przy placu przykościelnym obelisk poświęcony Wincentemu Witosowi,
- gotycka świątynia z XIV w. Wniebowzięcia NMP w Strożyskach, rozbudowana w XIX w. w stylu neogotyckim,
- kościół św. Jana Chrzciciela z XIII w. obecny styl neogotycki, w ołtarzu głównym obraz słynący łaskami Matki Bożej z II poł. XVI w.
- na placu przykościelnym obelisk pamięci rycerza Jana Nasiana,
- neoklasyczny dworek z XVIII w. w Winiarach Dolnych, z parkiem starodrzewia lip i kasztanowców,
- zabytkowy park z unikatowym drzewostanem w Czarkowach, w którym znajdował się renesansowy pałac, spalony przez Moskali w 1914 r. Znajdują się tu ruiny spichlerza, gdzie wcześniej funkcjonował zbór ariański.
- cmentarz wojenny w Czarkowach z czasu I i II wojny światowej, gdzie znajduje się pomnik legionistów z 1928 r., odbudowany w 1992 r.
- za cmentarzem kopiec usypany na 500 lecie bitwy pod Grunwaldem.
- cmentarz z I wojny światowej w Uciskowie.

Na terenie całej gminy zachowały się przydrożne zabytkowe figury, cenne kapliczki i krzyże, które wzbogacają piękno tutejszego krajobrazu.

W latach 2012 – 2015 odnowione zostały i zabezpieczone przed zniszczeniem: ruiny synagogi w Nowym Korczynie, cmentarz Legionowy w Czarkowach, figura św. Jana Nepomucena w Winiarach Dolnych. Nastąpiła rewitalizacja Rynku w Nowym Korczynie oraz bazy turystyczno – rekreacyjnej. Odremontowano kościoły w: Starym Korczynie, Nowym Korczynie i Ostrowcach.

W dalszym ciągu wiele zabytków powinno być poddanych renowacji w najbliższym czasie. Gruntownego remontu wymaga Dom Długosza, który jest własnością prywatną. Renowacji wymaga mogiła żołnierzy AK, wiele zabytkowych figur i kapliczek, w tym figura św. Kingi przy źródleku „Kunegunda”. Ruinie ulega budynek po dawnym szpitalu, fundacji Barbary Radziwiłłówny, którego historia sięga czasów św. Kingi. Budynek ten znajduje się w prywatnych rękach i jest przeznaczony do sprzedaży. Pomimo wielu remontów, wszystkie zabytkowe kościoły, a w szczególności ich wyposażenie: ołtarze, obrazy, wymagają renowacji i odnowienia.

#### **4. Infrastruktura gminy**

Gmina Nowy Korczyn posiada:

- sieć wodociągową, która występuje we wszystkich miejscowościach Gminy o łącznej długości 120,50 km, do której podłączonych jest 1675 gospodarstw. Stanowi to 100 %,
- sieć gazową, do której podłączonych jest 21 miejscowościach o łącznej długości 102,38 Km. Stanowi to 87,50 %.

Z sieci gazowej nie korzysta 3 miejscowości:

Piasek Wielki, Badrzychowice, Parchocin.

- oczyszczalnię ścieków, do której podłączonych jest 5 miejscowości: Nowy Korczyn, Grotniki Duże, Grotniki Małe, Pawłów, Brzostków.

Na terenie gminy usytuowane są dwa przekaźniki telefonii komórkowej.

Działa 10 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, które dysponują 14 samochodami strażackimi.

#### **5. Rolnictwo**

Gmina Nowy Korczyn jest gminą rolniczą o powierzchni 11731 ha (117 km<sup>2</sup>). Jakość środowiska przyrodniczego ma tu nadrzędny charakter w stosunku do innych uwarunkowań. Środowisko ma bowiem bezpośredni wpływ na rodzaj funkcji gospodarczych oraz na charakter osadnictwa szczególnie typu wiejskiego. Rolnictwo jest zależne od cech środowiska przyrodniczego tj.: jakości gleb, warunków wodnych, położenia przestrzennego, klimatu.

Rolnictwo jest i pozostanie ważną funkcją gminy Nowy Korczyn. Produkcja rolna oparta jest na uprawie zbóż i roślin okopowych oraz hodowli bydła i trzody chlewnej.

Gmina Nowy Korczyn jest typowo rolnicza. Użytki rolne stanowią 78 %. Lasy i grunty leśne stanowią 5,4 %.

Przez teren gminy przepływają dwie rzeki: Nida i Wisła, które zajmują ponad 340 ha powierzchni gminy. Znajduje się też zbiornik wodny – jezioro Wafla o powierzchni 2 ha w miejscowości Kawęczyn.

### 5.1 Powierzchnia

- ogółem 11731 ha w tym:
- użytki rolne 9173 ha
- lasy i grunty leśne 632 ha
- rozlewiska wodne 340 ha
- pozostałe grunty 1586 ha
- Ilość gospodarstw rolnych - 3521

### 5.2 Struktura gleb

- gleby klasy I 303 ha co stanowi 2,6 % powierzchni,
- gleby klasy II 1148 ha co stanowi 9,8 % powierzchni,
- gleby klasy III 1833 ha co stanowi 15,6 % powierzchni,
- gleby klasy IV 2627 ha co stanowi 22,4 % powierzchni,
- gleby klasy V 1118 ha co stanowi 9,5 % powierzchni,
- gleby klasy VI 253 ha co stanowi 2,2 % powierzchni,

### 5.3 Użytki rolne

użytki rolne ogółem 9173 ha w tym:

- grunty orne 7282 ha tj. 79,4 % użytków rolnych,
- pastwiska i łąki 1868 ha tj. 20,4 % użytków rolnych,
- inne 23 ha tj. 0,2 % użytków rolnych.

dane za 2015 r. uzyskane z UG w Nowym Korczynie

### 5.4 Wielkość gospodarstw rolniczych

Rok	Liczba gospodarstw rolniczych (szt.)							
	Ogółem	w tym:						
		do 1 ha łącznie	od 1 ha do 5 ha	od 5 ha do 10 ha	od 10 ha do 20 ha	od 20 ha do 50 ha	od 50 ha do 100 ha	powyżej 100 ha
2013	3449	-	1667	481	74	5	4	1
2014	3490	-	1676	471	74	7	4	1
2015	3521	-	1680	464	79	8	4	1

dane uzyskane z UG w Nowym Korczynie

Z powyższych danych wynika, iż w gminie Nowy Korczyn dominują gospodarstwa małe poniżej 5 ha i średnie od 5 ha do 10 ha. Gospodarstwa są źródłem utrzymania rodzin i często jedynymi miejscami pracy.

## 6. Ludność gminy

### 6.1 Struktura i dynamika demograficzna

Struktura gminy Nowy Korczyn – obejmująca kilkanaście miejscowości wiejskich zgrupowanych w 24 sołectwach – determinuje rozwój ludności i powoduje integrowanie się pewnych zjawisk oraz problemów wewnątrz badanego obszaru.

Gminę Nowy Korczyn zamieszkuje 6165 mieszkańców. (stan na 31.12.2015r.), co w porównaniu z latami wcześniejszymi jest tendencją malejącą.

Ilość osób zamieszkałych w poszczególnych miejscowościach Gminy:

1/ Badrzychowice	-	304
2/ Błotnowola	-	294
3/ Brzostków	-	504
4/ Czarkowy	-	362
5/ Górnówola	-	241
6/ Grotniki Duże	-	166
7/ Grotniki Małe	-	191
8/ Harmoniny	-	55
9/ Kawęczyn	-	120
10/ Łęka	-	159
11/ Nowy Korczyn	-	993
12/ Ostrowce	-	157
13/ Parchocin	-	315
14/ Pawłów	-	197
15/ Piasek Wielki	-	478
16/ Podraje	-	77
17/ Podzamcze	-	101
18/ Rzegocin	-	106
19/ Sępichów	-	386
20/ Stary Korczyn	-	277
21/ Strożyska	-	355
22/ Ucisków	-	115
23/ Winiary Dolne	-	130
24/ Żukowice	-	82

## 6.2 Charakterystyka zamieszkania gminy:

rok	Kobiety	mężczyźni	razem	różnica
2012	3184	3121	6305	0
2013	3141	3112	6253	- 52
2014	3126	3076	6202	- 51
2015	3106	3059	6165	- 37

Stan na 31.12.2015 r. dane z UG w Nowym Korczynie

Charakterystyka mieszkańców zamieszkałych w gminie Nowy Korczyn z uwagi na wiek:

Przedział wiekowy	kobiety	mężczyźni	Razem K i M
0-18	476	523	999
18-67	1987	2182	4169
powyżej 67	638	342	980
razem	3101	3047	6148

Stan na 11.03.2016 r. dane z UG w Nowym Korczynie

W latach 2012- 2015 obserwuje się spadek liczby mieszkańców gminy.

Głównymi czynnikami kształtującymi liczbę ludności w gminie jest selekcja naturalna i migracja.

Charakterystyczne dla demografii na obszarze gminy Nowy Korczyn, są takie zjawiska jak:

- zmniejszający się poziom przyrostu naturalnego,
- zrównoważone saldo migracji całej gminy,
- względna równowaga struktury płci – średni gminny wskaźnik feminizacji wynosi 100K/95M,

W związku z tym prognozowana liczba ludności gminy na przestrzeni najbliższych kilkunastu lat będzie ulegała niewielkim wahaniom spadkowym.

## 7. Baza noclegowo - gastronomiczna

Na terenie gminy są trzy małe gastronomie, tj.:

- zajazd „Kinga” w Nowym Korczynie,
- Pizzeria – Bar w Nowym Korczynie,
- zajazd „Harnaś” w Ostrowcach.

Ponadto jest 1 gospodarstwo agroturystyczne w miejscowości Rzegocin.

### III. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

#### 1. Kultura, sport, rekreacja

Na poziom i jakość życia ludności znaczenie ma środowisko kulturowe, w którym przyszło jej funkcjonować. W wąskim znaczeniu przez środowisko kulturowe rozumieć należy dziedzictwo historyczne kultury materialnej. Stanowi ono istotny element tyleż niewymiernej, co istotnej konstrukcji tożsamości społeczności lokalnej, ale i – przynajmniej potencjalnie – może mieć dla tejże społeczności przełożenie na aspekty czysto materialne (np. zyski czerpane z turystyki).

Niestety na terenie gminy nie jest umiejscowiona zbyt duża liczba jednostek kulturalnych. Na terenie gminy działa Gminny Ośrodek Kultury.

Wymienić w tym miejscu należy jedyną funkcjonującą gminną bibliotekę publiczną – z liczbą woluminów 12 287, natomiast liczba czytelników za 2015 r. wynosi 418 osób, a liczba wypożyczeń 7078.

W 2015 roku biblioteka zakupiła 175 książek, w tym 80 z dotacji MKiDN. Gminna Biblioteka Publiczna należy do elektronicznego, zintegrowanego systemu bibliotecznego MAK+. W systemie zapisanych jest 8200 pozycji. Katalog jest dostępny w sieci pod internetowym adresem: [szukamksiazki.pl](http://szukamksiazki.pl).

Gminny Ośrodek Kultury w Nowym Korczynie umożliwia korzystanie z różnych form kulturalnych dla młodzieży oraz społeczności gminy, m.in:

- dostęp do Internetu,
- zajęcia nauki gry na instrumentach,
- nauka tańca towarzyskiego,
- klub Fit-Sport z zajęciami typu fitness dla starszych i młodszych,
- turnieje w tenisie stołowym,
- warsztaty kreatywne – plastyczne,
- korzystanie z różnych gier umysłowych i sprawnościowych, jak np. szachy, warcaby, gry telewizyjne,
- organizowane są różne szkolenia, m.in. komputerowe.

Gminny Ośrodek Kultury prężnie współpracuje z placówkami oświatowymi, a także organizuje wszelkiego rodzaju imprezy kulturalno – rekreacyjne, są to:

- Sobótki,
- Kingonalia,
- Pożegnanie Wakacji,
- Dożynki,
- Wspólne granie z Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy,
- Dzień Dziecka,

- Europejskie Dni Dziedzictwa Narodowego,
- Dzień Kobiet,
- Mikołajki,
- konkursy potraw regionalnych i świątecznych,
- wycieczki krajoznawcze dla aktywnych kobiet z terenu gminy Nowy Korczyn.

Przy Gminnym Ośrodku Kultury w Nowym Korczynie działa Towarzystwo Miłośników Ziemi Korczyńskiej, które jest współorganizatorem szeregu imprez turystyczno-krajoznawczych i kulturalnych.

GOK wspomaga też organizacyjnie uroczystości państwowe i gminne.

Tak Gmina jak i Gminny Ośrodek Kultury są członkami LGD „Królewskie Ponidzie” i Lokalnej organizacji Turystycznej „Moc Ponidzia”, poprzez które włączają się w organizację imprez np. Festiwal Muzyczny „Tygiel Kultur”, czy Ponidziańskie Smaki.

Ponadto organizowane są przeglądy: Dorobek Artystyczny placówek oświatowych z terenu gminy Nowy Korczyn oraz Rejonowy Przegląd do Buskich Spotkań z Folklorem.

Na terenie gminy działają Koła Gospodyń Wiejskich, które biorą czynny udział w festynach rodzinnych organizowanych w gminie, ale też promują gminę i jej dziedzictwo kulturowe i kulinarne na imprezach regionalnych m.in. corocznych Targach Agroturystycznych w Tokarni, Agrotravel na Targach Kieleckich.

Przy nowokorczyńskiej parafii działa też Schola - Młodzieżowy Chór Kościelny.

Na obszarze gminy działa kilku twórców ludowych, do których zaliczyć należy: malarzy, rzeźbiarzy, koronkarki oraz twórcę plecionek ze słomy owsianej. Swą ponad 300-letnią tradycję posiada także Orkiestra Dęta im. Jana III Sobieskiego. Do GOK-u przypisana jest także wypożyczalnia kajaków, ciesząca się dużym zainteresowaniem, a działająca w okresie letnim.

Na terenie gminy znajduje się stadion sportowy, na którym odbywają się m.in. takie cykliczne imprezy jak: Gminne Zawody Strażackie oraz Rozgrywki Świętokrzyskiego Związku Piłki Nożnej. Od roku 2016 organizowane będzie Święto Sportu i Rekreacji – w dniu 1 czerwca.

Z działalnością sportową związane są też kluby sportowe działające na terenie gminy:

- seniorzy- Świętokrzyska Klasa A,
- juniorzy młodsi,
- trampkarze młodsi.

Przy gimnazjum w Nowym Korczynie działa Szkolny Związek Sportowy, który organizuje rozgrywki międzyszkolne zgodnie z harmonogramem opracowanym przez SZS w Busku Zdroju.

Warto zwrócić uwagę, iż wszelkie zawody sportowe cieszą się bardzo dużym zainteresowaniem - nie tylko wśród dzieci i młodzieży, ale również wśród całej lokalnej społeczności. Pokazuje to jak olbrzymie zapotrzebowanie na sport występuje wśród mieszkańców gminy. W związku z tym w 2011 roku został zmodernizowany stadion

sportowy, jak również w latach 2009-2010 GOK. Rokrocznie modernizowane są świetlice wiejskie, remizy OSP, budowane place zabaw.

Jak można wywnioskować wszystkie te imprezy i działania zmierzające do poprawy funkcjonowania społeczności lokalnej na bazie sportu wymagają nakładów finansowych, które są niezbędne do ich realizacji jak również wspierania organizatorów w ich poczynaniach.

Szczególnym rodzajem dziedzictwa materialnego jest dziedzictwo kulturowe stanowiące o tożsamości społeczności lokalnej, użytkującej historyczne układy i obiekty często o unikatowych wartościach przestrzennych i architektonicznych. W gminie takim układem są obiekty kościelne.

Bardzo duży wpływ na rozwój kultury w gminie ma działalność placówek oświatowych, które poprzez realizację swoich statutowych działań stanowią wokół swojej siedziby miejscowe centra kulturalne. Na terenie gminy usytuowane są także wiejskie świetlice, w których to rozwija się działalność kulturalna i sportowo-rekreacyjna (działają w nich koła gospodyń wiejskich, odbywają się spotkania okolicznościowe, rozgrywki w grach zręcznościowych). Świetlice wiejskie służą również miejscu spotkań mieszkańców gminy w sprawach dotyczących ich sołectwa.

W związku z ubogą ofertą, ogromna rola w promowaniu sportu i rekreacji na terenie gminy spada na barki szkół i uczącej w nich kadry pedagogicznej. To właśnie szkoły organizują imprezy sportowe szczebla najczęściej gminnego. Cieszą się one bardzo dużym zainteresowaniem nie tylko wśród dzieci i młodzieży, ale również wśród całej lokalnej społeczności. Imprezy te pokazują jak olbrzymie zapotrzebowanie na sport występuje wśród mieszkańców gminy.

W obrębie gminy znajdują się obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, predysponowane do tworzenia systemu przyrodniczego, które mogą przyczynić się do rozwoju agroturystyki.

## **1.1 Turystyka**

Przez teren gminy przebiega zielony szlak turystyczny: Czarkowy – Stary Korczyn – Winiary – Nowy Korczyn – Strożyska – Badrzychowice – Rzegocin, długości 21 km.

Gmina leży na terenie Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego, którego osobliwością są malownicze urwiska skalne w okolicznych miejscowościach: Wiślica, Busko-Zdrój, Gorysławice, Gacki. Bogactwo przyrodnicze to różnorodność sąsiadujących ze sobą ekosystemów wodno-łąkowych występujących w dolinie rzeki Nidy oraz kserotermicznych muraw stepowych porastających wzgórze wapienne i gipsowe. Przy tzw. Gościńcu – drodze z Winiar do Czarków, znajdują się Pola Lawendowe – na kilku hektarach uprawiana jest lawenda, gdzie można zażywać aromaterapii.

Istnieją warunki do uprawiania turystyki: rowerowej, pieszej, a także uprawiania wędkarstwa. Można też uprawiać turystykę kajakową: pozyskano 10 kajaków z wiosłami i kapokami, zbudowane zostało molo, obok którego jest miejsce na biwakowanie, miejsce do gry w piłkę siatkową. Od 1 lipca 2015r. przy Gminnym Ośrodku Kultury w Nowym

Korczynianie rozpoczęło działalność koło zainteresowań pn. „Klub Turystyki Wodnej”. Celem Klubu jest propagowanie i rozwijanie kultury fizycznej i sportów wodnych.

W rynku Nowego Korczyna zorganizowany został Punkt Informacji Turystycznej (PIT), w którym na bieżąco udzielane są turystom informacje o zabytkach Nowego Korczyna i okolicy oraz rozdawane nieodpłatnie materiały promocyjne. Przewodnik z PIT organizuje wycieczki po okolicy Nowego Korczyna.

## **2. Służba zdrowia**

W gminie Nowy Korczyn nie funkcjonuje żaden szpital. Istnieją dwa zakłady podstawowej Opieki Zdrowotnej w Nowym Korczynie i Brzostkowie.

W Ośrodkach Zdrowia zatrudnionych jest łącznie 14 osób. Najliczniej reprezentowaną grupą zawodową są pielęgniarki 5 osób, lekarze medycyny 4 osoby, lekarze dentyści 2 osoby, położna 1 osoba, magister fizjoterapii 1 osoba. Funkcjonują gabinety: medycyny ogólnej i rodzinnej, poradnia K, gabinet internistyczny oraz pediatryczny.

Celem strategii jest dążenie do podniesienia świadomości społeczeństwa o potrzebie wczesnego wykrywania chorób cywilizacyjnych (układu krążenia, cukrzycy, chorób nowotworowych, gruźlicy), w tym celu prowadzone są akcje profilaktyczne. Rolą pomocy może być wprowadzenie i promocja działań z zakresu profilaktyki zdrowia, np. bezpłatne badania okresowe dla różnych grup mieszkańców, czy prowadzenie w szkołach podstawowych i gimnazjalnych programu edukacji zdrowotnej z uwzględnieniem profilaktyki uzależnień. Dużą rolę w organizacji tych akcji powinny odegrać zakłady opieki zdrowotnej oraz sponsorzy, np. firmy farmaceutyczne czy producenci urządzeń medycznych, albowiem takie badania profilaktyczne są tanie. Należy pamiętać, że profilaktyka jest tańsza od leczenia i zazwyczaj to jest brane pod uwagę przy organizowaniu akcji.

W ostatnich latach przy udziale gminy, własnym oraz środków pozyskanych z funduszy unijnych dokonano termomodernizacji obydwu ośrodków zdrowia w Nowym Korczynie i Brzostkowie, polegającym na wykonaniu dachów na obydwu budynkach, wykonaniu ocieplenia i elewacji budynków, co zaoszczędzi wydatki na ogrzewanie, a ponadto zmieniło wygląd zewnętrzny na estetyczny. Wykonano również podjazdy, windy co usprawniło korzystanie osobom niepełnosprawnym. Wykonano remont centralnego ogrzewania na bardziej ekonomiczny w obu placówkach, a także remont wewnątrz pomieszczeń, co poprawiło estetykę wewnątrz. Zakupiono aparat do USG co sprawiło łatwiejszą dostępność do badań mieszkańców.

### **MOCNE STRONY.**

Wysoki poziom świadczonych usług medycznych. Brak czynników środowiskowych mogących wpłynąć negatywnie na stan zdrowia populacji gminy.

### **SŁABE STRONY.**

Starzenie się populacji, zmniejszenie liczby urodzeń, migracje ludzi młodych za pracą. Niski poziom życia mieszkańców. Niedobory finansowe w opiece zdrowotnej, przejawiające się niedostatecznym wyposażeniem placówek ochrony zdrowia.

## SZANSE

Zmiany ustawodawstwa w zakresie opieki zdrowotnej.

Racjonalizacja wydatków na służbę zdrowia.

Realizacja Narodowego Programu Zdrowia.

## ZAGROŻENIA

Marginalizacja placówek opieki zdrowotnej.

Kontrakty za świadczenia medyczne ZOZ-ów poniżej kosztów wykonania.

Niedostateczna infrastruktura instytucji i stowarzyszeń promujących zdrowie.

## 3. Oświata i edukacja

Edukacja, rozumiana jako wychowanie, wykształcenie, nauka oraz zdobywanie wiedzy, umiejętności i kształcenie, pełni zasadniczą rolę w rozwoju człowieka. Jako proces trwający od młodości jest sposobem na podniesienie jakości zasobów ludzkich, a tym samym poziomu konkurencyjności gospodarki i przyspieszenia tempa rozwoju gospodarczego.

Na terenie Gminy Nowy Korczyn funkcjonują następujące placówki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Gmina Nowy Korczyn:

- Zespół Szkół w Nowym Korczynie ( Samorządowe Gimnazjum im. Św. Kingi i Publiczna Szkoła Podstawowa),
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Starym Korczynie,
- Szkoła Podstawowa w Brzostkowie,
- Punkt Przedszkolny w Nowym Korczynie.

**Sieć placówek oświatowych na terenie Gminy przedstawia poniższa tabela:**

Lp.	Nazwa i adres placówki	Liczba uczniów 2012/2013	Liczba uczniów 2013/2014	Liczba uczniów 2014/2015
1.	Zespół Szkół w Nowym Korczynie – Samorządowe Gimnazjum w Nowym Korczynie	181	174	149
2.	Zespół Szkół w Nowym Korczynie – Publiczna Szkoła Podstawowa w Nowym Korczynie	166	152	171
3.	Szkoła Podstawowa w Brzostkowie	75	66	72
4.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Starym Korczynie	37	30	28
	<b>Razem:</b>	<b>459</b>	<b>422</b>	<b>420</b>
5.	Punkt Przedszkolny w Nowym Korczynie	26	40	40



1	Zespół Szkół w Nowym Korczynie	42,39	0,67	4,27	15,34	22,11	40,95	0,00	3,67	14,11	23,17	42,03	0,75	2,67	15,05	23,56
2	Publiczna Szkoła Podstawowa w Starym Korczynie	7,27	0,00	1,22	2,11	3,94	7,27	0,00	1,22	2,11	3,94	7,27	0,00	0,61	2,72	3,94
3	Szkoła Podstawowa w Brzostkowie	11,44	0,00	0,00	7,44	4,00	12,11	0,00	1,00	7,11	4,00	10,94	0,00	0,00	6,94	4,00
4	Punkt Przedszkolny w Nowym Korczynie	2,00	0,00	0,00	0,00	2,00	2,00	0,00	0,00	1,00	1,00	2,00	0,00	0,00	1,00	1,00
	Razem:	63,10	0,67	5,49	24,89	32,05	62,33	0,00	5,89	24,33	32,11	62,24	0,75	3,28	25,71	32,50

W roku szkolnym 2011/2012 Szkoły Podstawowe: w Nowym Korczynie, Starym Korczynie i Brzostkowie realizowały program pn. „Indywidualizacja nauczania i wychowania klas I-III w Gminie Nowy Korczyn” w ramach POKL pomiędzy Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego w Kielcach, a Gminą Nowy Korczyn. Projekt realizowany był w okresie od 01.09.2011 roku do 22.06.2012 roku i był skierowany do 68 uczniów. Miał na celu wsparcie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego na I etapie edukacyjnym w zakresie indywidualizacji nauczania.

W ramach projektu realizowane były następujące zadania:

- zajęcia dla dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu,
- zajęcia dla dzieci z trudnościami w zdobywaniu umiejętności matematycznych,
- zajęcia dla dzieci uzdolnionych w kierunku matematyczno-przyrodniczym,
- zajęcia dla dzieci uzdolnionych językowo,
- zajęcia dla dzieci z wadami postawy,
- zajęcia dla dzieci z zaburzeniami rozwoju mowy.

Samorządowe Gimnazjum im. Św. Kingi w Nowym Korczynie w roku szkolnym 2013/2014 realizowało program współfinansowany ze środków unijnych pn. „Nowoczesne Gimnazjum w Nowym Korczynie- rozwój kompetencji kluczowych uczniów” w którym udział brało 95 uczniów.

„Nowoczesne Gimnazjum w Nowym Korczynie - rozwój kompetencji kluczowych uczniów”, to nazwa projektu, który Gmina Nowy Korczyn realizowała na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego w Kielcach, pełniącym rolę Instytucji Pośredniczącej I stopnia w ramach Działania 9.1 „Wyrównywania szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty”

Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Całkowita wartość projektu to 778 tysięcy 538 złotych. Projekt był realizowany od sierpnia 2013 do końca lipca 2014 roku.

W ramach projektu odbywały się dodatkowe bezpłatne zajęcia lekcyjne i pozaszkolne w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych, tj. informatyki, języka angielskiego, języka niemieckiego, matematyki, sportu, muzyki, teatru i tańca, turystyki oraz zajęć w zakresie doradztwa pedagogiczno-psychologicznego i doradztwa edukacyjno-zawodowego. Dodatkowo w ramach projektu do szkoły zakupiono niezbędne do realizacji zajęć urządzenia multimedialne i komputerowe oraz wizualizer dokumentów, odtwarzacze DVD, mikrofony, kamera cyfrowa, telewizor oraz słowniki, książki itp. Uczniowie uczestniczący w projekcie otrzymali potrzebne pomoce, materiały dydaktyczne oraz bezpłatny posiłek. Zorganizowane były atrakcyjne wycieczki m.in. do Instytutu Geothego w Krakowie, Centrum Nauki Kopernika w Warszawie, kina, teatru, Opery w Krakowie oraz Gór Świętokrzyskich.

Zaplanowane w projekcie działania skierowane były na rozbudzenie i rozwój zainteresowań uczniów, zakładały umiejętność pracy w grupie i były adekwatne do zdiagnozowanych potrzeb. Planowane formy zajęć (warsztaty teatralne, ruchowe, zajęcia plastyczne i muzyczne oraz wycieczki krajoznawcze) pozwoliły na przezwycięzenie nieśmiałości oraz przeszkód blokujących osiągnięcia szkolne uczniów, rozbudziły ciekawość świata i chęć zdobywania wiedzy oraz poznanie i odbiór dóbr kultury. Wzrósł poziom znajomości języka angielskiego, słabsi uczniowie podnieśli własny poziom znajomości języka angielskiego.

Wiedza poszerza horyzonty, jest podstawą sukcesu zawodowego, dodaje pewności siebie, dlatego tak ważne jest zdobywanie wiadomości i umiejętności, rozwijanie kompetencji kluczowych, które stwarzają szansę na lepsze perspektywy zawodowe. Dzięki realizacji projektu „Nowoczesne Gimnazjum w Nowym Korczynie – rozwój kompetencji kluczowych uczniów” młodzież gimnazjalna miała okazję poznać wiele ciekawych dróg, dzięki którym łatwiej będzie jej obrać dalszą drogę edukacyjną i zawodową.

Za blisko 130 tysięcy złotych w 2014 roku wybudowano trzy nowoczesne place zabaw przy oddziałach przedszkolnych w Brzostkowie, Starym Korczynie i Nowym Korczynie, na których przedszkolaki będą mogły spędzać czas zarówno podczas zajęć edukacyjnych jak i w czasie wolnym od nauki. Oprócz placów zabaw szkoły wyposażone zostały w nowoczesny sprzęt komputerowy, tablice multimedialne, gry edukacyjne, gry planszowe oraz zabawki.

W ramach realizowanego projektu wyposażona została kuchnia w Szkole w Nowym Korczynie. We wszystkich szkołach wyposażone zostały łazienki oddziałów

przedszkolnych do potrzeb najmłodszych, a stare wysłużone meble zostały wymienione na nowe. Wartość całego projektu pn.: „Rozbudowa 5 oddziałów przedszkolnych na terenie Gminy Nowy Korczyn szansą na lepsze jutro” to ponad 435 tysięcy złotych, jest to projekt w ramach Programu POKL, działanie 9.1 –Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty. Projekt jest w 100% sfinansowany ze środków zewnętrznych tj. 85 % z UE oraz 15 % z budżetu państwa.

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 „Odnowa i rozwój wsi” zrealizowany został projekt obejmujący modernizację istniejących pomieszczeń po kotłowni przy Szkole Podstawowej w Brzostkowie. W ramach prac wykonano schody zewnętrzne do świetlicy, wymieniono stolarkę okienną i drzwiową, wymieniono instalację elektryczną, wodno-kanalizacyjną, c.o. Dzięki tej inwestycji powstały nowe pomieszczenia takie jak: kuchnia, stołówka, szatnia, łazienki i pomieszczenia dydaktyczne dla dzieci. Całkowita wartość prac budowlanych wraz z dokumentacją projektową i nadzorem inwestorskim opiewa na ponad 313 tysięcy złotych. Dodatkowo zakupiono wyposażenie świetlicy: liczne zabawki, gry, meble i pomoce dydaktyczne za kwotę blisko 15 tysięcy złotych. Wyremontowane, zmodernizowane, nowoczesne i doskonale wyposażone pomieszczenia świetlicy w Brzostkowie niewątpliwie wpłynie na rozwój i edukację dzieci oraz wypełni ich wolny od zajęć lekcyjnych czas.

Na terenie Gminy zorganizowany jest dowóz uczniów do wszystkich szkół. W roku szkolnym 2012/2013, 2013/2014 i 2014/2015 dowóz uczniów do Zespołu Szkół w Nowym Korczynie (Samorządowe Gimnazjum i Publiczna Szkoła Podstawowa), Publicznej Szkoły Podstawowej w Starym Korczynie i Szkoły Podstawowej w Brzostkowie odbywał się transportem prywatnym. Firma ta została wyłoniona w wyniku przetargu nieograniczonego na „zakup biletów miesięcznych dla uczniów dowożonych do placówek szkolnych na terenie Gminy Nowy Korczyn”. Uczniowie dowożeni byli 3 autobusami. Nadzór nad przewożonymi uczniami, szczególnie pod względem bezpieczeństwa tj. opieki nad uczniami przy wsiadaniu, wysiadaniu i podczas przejazdu należał do Wykonawcy. Opiekę taką sprawowali przeszkoleni opiekunowie dowozu.

#### 4. Bezpieczeństwo

Na terenie gminy Nowy Korczyn w 2015 roku zarejestrowanych zostało **51** przestępstw, a w analogicznym okresie 2014 r. zarejestrowano **43** przestępstwa, co stanowi wzrost o **8** przestępstw, w tym:

- kradzieże – **12**
- włamania – **6**
- nietrzeźwi kierujący pojazdami mechanicznymi i rowerami – **3**
- znęcanie się nad członkami rodziny – **1**
- uszkodzenia mienia – **1**
- wypadki drogowe – **4**
- groźby karalne – **5**
- pobicia – **0**
- nie alimentacja – **0**
- inne – **16**
- narkomania – **1**
- gospodarcze – **2**

Wykrywalność przestępstw za 2015 rok w Komisariacie Policji w Solcu Zdroju wynosiła ogółem 74,47 %, a na terenie gminy Nowy Korczyn 71,15% .

Policjanci KP Solec Zdrój sporządzili **96** wnioski o ukaranie sprawców różnych wykroczeń, m.in. z ustawy o wychowaniu w trzeźwości, przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu, przeciwko obyczajności publicznej, przeciwko urządnom i użytku publicznego oraz nałożyli **210** mandatów karnych.

Policjanci KP Solec Zdrój w 2015 r. obsłużyli wiele różnych zdarzeń i interwencji, przede wszystkim w sprawach o konflikty i nieporozumienia rodzinne i sąsiedzkie oraz przemoc domowa. Nieletni w 2015 roku dopuścili się **1** czynu karalnego. Odnotowano **1** przestępstwo, dotyczące narkomanii.

W 2015 roku Komisariat Policji w Solcu Zdroju skierował **2** wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych celem skierowania na przymusowe leczenie odwykowe.

W Komisariacie Policji w Solcu Zdroju założonych zostało **12** „Niebieskich Kart” dot. przemocy w rodzinie i czynności zgodnie z obowiązującą procedurą trwają do dziś w większości przypadków.

Komisariat Policji w Solcu Zdroju oprócz przedstawionych efektów pracy i zagrożeń dla poprawy bezpieczeństwa na terenie gminy Nowy Korczyn realizują w ramach prewencji 6 programów prewencji kryminalnej.

Oprócz osiągniętych efektów w 2015 roku policjanci brali udział w różnych zabezpieczeniach ładu i porządku publicznego, konwojach, doprowadzeniach osób, akcjach poszukiwawczych, między innymi na rzekach Wisła i Nida, szkoleniach zawodowych i dużo czasu poświęcają obsłudze interesantów. Stan etatowy Komisariatu Policji w Solcu Zdroju, pod który podlega gmina Nowy Korczyn wynosi 18 policjantów, w tym Komendant i Kierownik.

Jeśli chodzi o rokowania w kwestii zagrożeń na najbliższy okres to niewątpliwie największe zagrożenia stwarza alkohol, który jest powodem wielu tragicznych

zdarzeń drogowych, przemocy w rodzinie oraz bójek i pobić. W drugiej kolejności to zagrożenie włamaniami i kradzieżami oraz przestępczość wśród nieletnich i młodocianych (kradzieże, wymuszenia, włamania i narkomania oraz wszelkiego rodzaju wandalizm i zniszczenia mienia).

## 5. Pomoc społeczna

Na terenie Gminy działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który realizuje zadania z zakresu polityki społecznej. Pomaga on społeczności lokalnej i współpracuje on z organizacjami i instytucjami. Współpracuje on głównie z organizacjami i instytucjami znajdującymi się na terenie miasta Busko-Zdrój.

Profesjonalizm i zaangażowanie pracowników socjalnych gwarantują niesienie skutecznej pomocy klientom pomocy społecznej. Są oni realizatorami celów pomocy społecznej, przeciwdziałają lub przynajmniej ograniczają zjawiska niepożądane.

Złożoność i nawarstwienie problemów społecznych wymagają od pracowników pełnienia wielu ról społecznych w zależności od potrzeb środowiska czy sytuacji klienta. Doświadczenie, umiejętności, obiektywizm, sprawiedliwość społeczna, wiedza i uczciwość cechują codzienną pracę pracowników wymagającą poświęcenia, zaangażowania, bezstronności i cierpliwości.

Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej uwarunkowane jest wykazaniem się własną aktywnością w zakresie zaspokajania swych potrzeb życiowych.

Pomoc społeczna nie może stanowić stałego źródła utrzymania, zwłaszcza jeśli chodzi o osoby, które mają wszelkie warunki ku temu, aby podjąć pracę. Zakłada się, że pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego uaktywnienia się osoby korzystającej ze świadczeń, a także jej integracji ze środowiskiem społecznym.

Pomoc społeczna adresowana jest do obywateli polskich i cudzoziemców posiadających prawo stałego pobytu lub status uchodźcy, zamieszkujących i przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Osoby i rodziny, które korzystają z pomocy społecznej obowiązane są do współdziałania w rozwiązywaniu swoich trudnych sytuacji życiowych przy wsparciu ze strony pracownika socjalnego.

Nieemożność odnalezienia się w nowej rzeczywistości prowadzą do ciągłego obniżania się zdolności mieszkańców do samodzielnego rozwiązywania problemów i uzależnienia się od sformalizowanych procedur instytucji państwowych i samorządowych.

Wysoce niepokojące jest także trwałe uzależnienie się od pomocy społecznej i niechęć do podejmowania osobistej odpowiedzialności za los własny i własnej rodziny, prowadzący do wykorzystania pomocy społecznej i instytucji gminnych, jako naturalnego i należącego sposobu świadczeń ze strony społeczeństwa.

Jednym z głównych celów prowadzonej polityki społecznej powinno być zatem wyrobienie umiejętności społecznych w takim zakresie, aby mieszkańcy potrafili

samodzielnie rozwiązywać pojawiające się przed nimi problemy i zagrożenia. Instytucje państwowe i samorządowe winny pełnić wobec jednostek, rodzin i organizacji społecznych rolę jedynie pomocniczą.

### **5.1 Prawo do świadczeń społecznych**

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 634 złote miesięcznie,
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 514 złotych miesięcznie,
- rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art.7 pkt. 2-15 ustawy o pomocy społecznej lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznania potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej w samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

### **5.2 Zasady udzielania pomocy społecznej**

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

- osoby zainteresowanej,
- jej przedstawiciela bądź innej osoby, za zgodą zainteresowanego,
- przedstawiciela ustawowego.

Pomoc społeczna może być także udzielona z urzędu. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, do którego osoba lub rodzina może zgłosić się o przyznanie pomocy zależy od miejsca zamieszkania. Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy wymagają przeprowadzenia uprzednio wywiadu środowiskowego /rodzinnego/ przez pracownika socjalnego.

Pomocy społecznej na zasadach określonych w ustawie udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,

- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust.1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

### **5.3 Świadczenia pomocy społecznej**

Zgodnie z zapisem art. 36 ustawy o pomocy społecznej, świadczeniami z pomocy społecznej są:

#### 1. Świadczenia pieniężne:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie,
- pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki,
- świadczenia pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust.1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach,
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.

#### 2. Świadczenia niepieniężne:

- praca socjalna,
- bilet kredytowany,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- składki na ubezpieczenie społeczne,
- pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie,
- sprawienie pogrzebu,
- poradnictwo specjalistyczne,

- interwencja kryzysowa,
- schronienie,
- posiłek,
- niezbędne ubranie,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- mieszkanie chronione,
- pobyt i usługi w domu pomocy społecznej,
- opieka i wychowanie w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo-wychowawczej.

#### **5.4 Usługi opiekuńcze**

Do zadań własnych gminy należy realizacja usług opiekuńczych. Zgodnie z zapisem art. 50 ustawy o pomocy społecznej usługi te należą się:

- osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona,
- osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Korczynie przyznając usługi opiekuńcze ustala ich zakres, okres przez jaki będą świadczone i miejsce świadczenia.

Usługi opiekuńcze świadczone są w zakresie:

- pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych,
- opieki higienicznej,
- zalecanej przez lekarza pielęgnacji oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktu z otoczeniem.

### **6. System wsparcia rodzin**

Od 2013 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Korczynie rozpoczął pracę Asystent rodziny. Pracownik socjalny wraz z asystentem pracują w środowiskach rodzin niewydolnych wychowawczo. Na wniosek pracownika socjalnego pomocą w formie asystenta rodziny objętych w 2013 roku zostało 7 rodzin o liczbie dzieci 18. W roku 2014 na wniosek pracownika socjalnego pomocą w formie asystenta rodziny

objętych zostało 13 rodzin o liczbie dzieci 25. W roku 2015 na wniosek pracownika socjalnego pomocą w formie asystenta rodziny objętych zostało 14 rodzin o liczbie dzieci 32.

## **7. Wsparcie dla rodzin wielodzietnych**

Od czerwca 2014 r. Urząd Gminy w Nowym Korczynie prowadzi wydawanie „Kart Dużej Rodziny”. Karty wydawane są bezpłatnie na wniosek członka rodziny wielodzietnej. W 2014 roku Kartę Dużej Rodziny w Gminie Nowy Korczyn odebrały 37 rodziny, w tym uprawnionych 180 osób. W 2015 roku Kartę Dużej Rodziny w Gminie Nowy Korczyn odebrały 17 rodziny, w tym uprawnionych 90 osób.

## **8. Projekty systemowe**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Korczynie od 2008 r. realizuje projekty systemowe *na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu gminy Nowy Korczyn, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki pod nazwą „Program Aktywizacji Społeczno – Zawodowej Bezrobotnych w Gminie Nowy Korczyn.”*

*W 2012 r. ramach Projektu 7 osób ukończyło szkolenie z zakresu: „Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG” oraz przeprowadzone zostało drugie szkolenie dla 4 osób „Handlowiec z prawem jazdy kat. B”.*

*W 2013 r. ramach Projektu 7 osób ukończyło szkolenie z zakresu „Operator koparko-ładowarki – III klasa uprawnień” oraz przeprowadzone zostało drugie szkolenie dla 5 osób „Przedstawiciel handlowy z prawem jazdy kat. B”*

*W 2014 r. ramach Projektu 5 osób ukończyło szkolenie z zakresu „Operator koparko-ładowarki – III klasa uprawnień” oraz przeprowadzone zostało drugie szkolenie dla 5 osób „Przedstawiciel handlowy z prawem jazdy kat. B”*

*W 2015 r. ramach Projektu 2 osoby ukończyło szkolenie z zakresu „Kierowca samochodów ciężarowych kat. C” oraz przeprowadzone zostało drugie szkolenie dla 3 osób „Przedstawiciel handlowy z prawem jazdy kat. B”*

Wszyscy uczestnicy Projektu mieli zapewniony bezpłatny udział w Projekcie - indywidualne i grupowe warsztaty aktywizacji zawodowej z doradcą zawodowym - bezpłatne kursy zawodowe - grupowe warsztaty aktywizacji społecznej z psychologiem - zaświadczenia z ukończenia kursów i warsztatów z doradcą zawodowym i psychologiem - wyżywienie (bufet kawowy i ciepłe posiłki) w trakcie kursów zawodowych i warsztatów - ubezpieczenie w trakcie szkoleń – badania lekarskie, opłacone egzaminy państwowe oraz wsparcie dochodowe.

W Projektach realizowanych przez GOPS w ramach POKL w okresie 2008 r. – 2015 r. pod nazwą „Program Aktywizacji Społeczno – Zawodowej Bezrobotnych w Gminie Nowy Korczyn” udział wzięło już 62 mieszkańców naszej gminy, którzy dzięki środkom z Europejskiego Funduszu Społecznego i własnych gminy pomóc im uzyskać nowe kwalifikacje zawodowe oraz podnieść poziom motywacji do aktywnego poszukiwania pracy.

Ogólnym celem Projektu był wzrost aktywności zawodowej, społecznej i edukacyjnej osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo oraz zatrudnionych w małych niedochodowych gospodarstwach rolnych będących beneficjentami pomocy społecznej. Podniesienie kwalifikacji zawodowych i kompetencji społecznych, zwiększenie umiejętności aktywnego poruszania się po rynku pracy, zdobycie umiejętności umożliwiających ponowne wejście na rynek pracy i samodzielne poruszanie się po nim oraz doskonalenie umiejętności zawodowych.

## **9. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie**

Na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. nr 180, poz.1493 z późn. zm.) GOPS koordynuje Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy oraz zajmuje się obsługą Zespołu Interdyscyplinarnego.

W 2015 roku sporządzonych było 8 „Niebieskich kart”, do których powołane były 7 grupy robocze.

W 2014 roku sporządzonych było 14 „Niebieskich kart”, do których powołane były 14 grupy robocze. Zespół Interdyscyplinarny skierował do Prokuratury 1 wniosek o wszczęcie postępowania dot. znęcania się nad członkiem rodziny z art. 207 K. K .

W 2013 roku sporządzonych było 4 „Niebieskie karty”, do których powołane były 4 grupy robocze.

W 2012 roku sporządzonych było 3 „Niebieskie karty”, do których powołane były 3 grupy robocze.

## **10. Rozwiązywanie problemów alkoholowych**

### ***10.1 Strategia działania.***

Strategia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2016 roku (Uchwała Nr XII/71/2015 Rady Gminy Nowy Korczyn z dnia 30 listopada 2015 r.)

1. Racjonalne i elastyczne ograniczenie młodocianym dostępności do alkoholu, zwiększenie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od napojów alkoholowych, wspieranie środowisk i postaw abstynenckich.
2. Budowanie skutecznych form pomocy prawnej dla rodzin z problemem alkoholowym, udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie w oparciu o procedurę "Niebieskiej Karty".
3. Realizacja profilaktycznych programów informacyjnych i psychologiczno-edukacyjnych wpływających na podstawy i umiejętności ważne dla zdrowia i trzeźwości, szczególnie wobec dzieci i młodzieży oraz grup podwyższonego ryzyka.
4. Zwiększenie dostępności i skuteczności terapii dla osób uzależnionych od alkoholu oraz dla członków ich rodzin. Wyeliminowanie picia alkoholu przez kierowców oraz osoby nieletnie.
5. Szkolenie przedstawicieli wybranych zawodów i członków GKPRPA w zakresie nowoczesnych metod rozwiązywania problemów alkoholowych.
6. Wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy osób z problemami alkoholowymi oraz wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych, osób fizycznych i Stowarzyszeń realizujących zadania terapeutyczne i profilaktyczne.
7. Stwarzanie warunków do powstania i rozwoju podmiotów zajmujących się organizacją alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, promowanie w lokalnym środowisku zdrowego i trzeźwego stylu życia bez przemocy.
8. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 14 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

## ***10.2 Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.***

1. Działanie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
2. Wspomaganie środowisk wzajemnej pomocy osób uzależnionych, współpraca ze szkołami, sądem, policją, Zespołem Interdyscyplinarnym i placówkami świadczącymi usługi w zakresie uzależnień i powstrzymania przemocy w rodzinie.
3. Realizacja zajęć edukacyjnych dla osób uzależnionych rozpoczynających terapię, organizowanie grupy wsparcia i wytrwania w abstynencji.

4.Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy

alkoholowe, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, kierowanie osób uzależnionych i współuzależnionych na terapię.

5.Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci, młodzieży i kierowców.

6.Dofinansowanie i wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych, Stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej przeciwdziałaniu i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

7.Wyposażenie i wspieranie działalności Świetlic Szkolnych, Szkolnych Sal Gimnastycznych i Świetlic Wiejskich na terenie gminy.

8.Ustalania szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży i spożycia napojów alkoholowych.

9.Promowanie w środowisku lokalnym zdrowego i trzeźwego stylu życia poprzez organizację imprez okolicznościowych, organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży w ramach zajęć sportowych i kulturalnych.

10.Szkolenie kadry pedagogicznej, służby zdrowia, policji, przedsiębiorców i członków GK.

## **11. Rozwiązywanie problemów narkomanii**

### ***11.1 Zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok***

(Uchwała Nr XII/72/2015 Rady Gminy Nowy Korczyn z dnia 30 listopada 2015 r.)

Główne zadania programu polegają na prowadzeniu działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów narkomanii oraz integracją osób uzależnionych od narkotyków, a w szczególności zadania te obejmują: 1.Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.

2.Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

3.Prowadzenie profilaktycznej działalności, informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych – rekreacyjnych dla uczniów.

4.Wspomaganie działań instytucji, organizacji i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

5.Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

#### IV. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY

##### 1. Analiza problemów społecznych Gminy Nowy Korczyn na podstawie danych instytucji

Pogłębiające się na terenie gminy bezrobocie, brak umiejętności radzenia sobie z pojawiającymi się problemami oraz ubożenie społeczeństwa, powodują nasilanie się zjawisk patologicznych i problemów społecznych, które swoim zasięgiem obejmują coraz większą grupę ludzi i coraz młodsze pokolenia.

W związku z koniecznością realizacji zadań postawionych przed pomocą społeczną (zarówno na poziomie lokalnym jak i na poziomie rodziny i jednostki) a także koniecznością wypracowania niekonwencjonalnych form pomocy, niezbędne jest profesjonalne i systemowe diagnozowanie problemów w skali gminy, opracowanie założeń jej polityki społecznej oraz przystosowanie istniejącej infrastruktury pomocowej do minimalizowania negatywnych skutków przemian społeczno-gospodarczych oraz wspomagania mechanizmów przystosowania społecznego.

Diagnoza problemów społecznych występujących na terenie Gminy Nowy Korczyn została dokonana w oparciu o rozeznanie środowiskowe pracowników socjalnych tutejszego Ośrodka, dane uzyskane z Powiatowego Urzędu Pracy w Busku Zdroju, Urzędu Gminy w Nowym Korczynie, Gminnego Ośrodka Kultury oraz ankiet.

Najczęstszymi przyczynami kwalifikującymi do pomocy społecznej są: bezrobocie, niepełnosprawność i długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz alkoholizm. Z pomocy korzystają również osoby z trudnościami po opuszczeniu zakładu karnego.

Struktura osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w stosunku do ogółu mieszkańców gminy w latach 2012-2015.

Wyszczególnienie / rok	2012	2013	2014	2015
Liczba mieszkańców gminy	6305	5253	6202	6165
Liczba osób objętych pomocą społeczną	387	357	352	326
Liczba osób objętych pomocą w % do mieszkańców gminy	6,14	5,71	5,68	5,29

Z powyższych danych wynika, że odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2012 – 2015 utrzymuje się na tym samym poziomie z tendencją spadkową.

Przyczyny udzielania pomocy w OPS Nowy Korczyn w latach 2012-2015-liczba rodzin:

Powód trudnej sytuacji życiowej:	2012r.	2013r.	2014r.	2015r.
Potrzeba ochrony macierzyństwa	12	12	13	12
Wielodzietność	12	12	12	10
Bezrobocie	71	75	86	79
Niepełnosprawność	45	43	46	56
Długotrwała choroba	55	50	48	53
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	11	20	21	20
Rodziny niepełne	4	4	6	6
Alkoholizm	4	2	3	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	3	4	0

Jak wynika z danych przedstawionych w powyższej tabeli, dominującą przyczyną udzielania pomocy rodzinom jest bezrobocie, długotrwała choroba, niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

## 2. Pomoc społeczna w Gminie Nowy Korczyn w latach 2012-2015

Na terenie gminy Nowy Korczyn przyznano w 2012 roku świadczenia 257 rodzinom. Liczba ta uwzględnia wszelkie – z wyłączeniem osób otrzymujących jedynie zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne – świadczenia przyznawane w ramach zadań zleconych i zadań własnych gminy, bez względu na ich źródło finansowania, rodzaj, liczbę i formę. W 2013

roku z tej formy pomocy skorzystało 228 rodzin, natomiast w 2014 roku korzystało z tej pomocy – 220 rodzin, a w 2015 roku 234 rodziny.

### **3. Dominujące problemy środowiska lokalnego występujące na terenie gminy wynikające z przeprowadzonych ankiet**

#### **Ocena aktualnych warunków życia mieszkańców gminy:**

średnie – 19 odp.  
dobre – 12  
raczej dobre – 9  
raczej złe – 3  
bardzo dobre – 0  
złe – 0  
bardzo złe – 0

#### **Najczęściej spotykane problemy społeczne osób niepełnosprawnych:**

bariery architektoniczne – 27 odp.  
utrudniona możliwość korzystania ze środków transportu – 26  
bezrobocie – 26  
utrudniony dostęp do placówek rehabilitacyjnych – 18  
utrudniony dostęp do usług opiekuńczych – 13  
brak akceptacji w środowisku lokalnym – 11  
problemy psychologiczne – 5  
izolacja – 3  
inne: brak zainteresowania osobami wykluczonymi – 1

#### **Oferta pomocy osobom niepełnosprawnym zdaniem mieszkańców Gminy jest wystarczająca:**

trudno powiedzieć – 14 odp.  
raczej tak – 11  
raczej nie – 11  
nie – 7  
tak – 0

#### **Dostęp do placówek opieki zdrowotnej na terenie Gminy:**

niewystarczający (nie) – 22 odp.  
wystarczający (tak) – 21

brak placówek: Domów Pomocy Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, gabinetu dentystycznego, lekarzy specjalistów tj. kardiolog, neurolog.

### **Skala problemu uzależnień na terenie Gminy:**

średnia – 20 odp.

trudno powiedzieć – 13

wysoka – 9

niska - 1

### **Zjawisko przemocy domowej na terenie Gminy:**

słyszałem o takich przypadkach – 18 odp.

nie znam takich przypadków – 10

znam takie przypadki – 9

nie słyszałem o takich przypadkach - 6

### **Najczęściej dostrzegane negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży:**

alkohol i papierosy – 38 odp.

bezproduktywne spędzanie czasu wolnego – 36

zaniedbania wychowawcze – 20

przestępczość i chuligaństwo – 11

narkomania – 7

demoralizacja – 6

trudności w przystosowaniu młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze – 5

zaniedbania socjalne (niedożywienie, higiena) – 4

przemoc ze strony rodziców – 1

sieroctwo – 1

### **Zadowolenie mieszkańców z warunków życia w Gminie:**

*Organizacja czasu wolnego (koła zainteresowań, kluby sportowe):*

zadowolony(a) – 21 odp.

niezdecydowany(a) – 10

niezadowolony(a) – 10

bardzo niezadowolony(a) – 2

bardzo zadowolony(a) – 0

*Dostęp do Internetu*

zadowolony(a) – 30 odp.

bardzo zadowolony(a) – 6  
niezdecydowany(a) – 4  
niezadowolony(a) – 3  
bardzo niezadowolony(a) – 0

*Dostęp do informacji na temat wydarzeń w Gminie*

zadowolony(a) – 31 odp.  
bardzo zadowolony(a) – 7  
niezdecydowany(a) – 2  
bardzo niezadowolony(a) – 2  
niezadowolony(a) – 1

*Dostęp do oferty kulturalnej (biblioteka, koncerty, wystawy itp.)*

zadowolony(a) – 17 odp.  
niezdecydowany(a) – 14  
bardzo zadowolony(a) – 6  
niezadowolony(a) – 6  
bardzo niezadowolony(a) – 0

*Organizacja imprez cyklicznych na terenie Gminy*

zadowolony(a) – 28 odp.  
niezdecydowany(a) – 7  
bardzo zadowolony(a) – 5  
niezadowolony(a) – 3  
bardzo niezadowolony(a) – 0

*Poziom pomocy społecznej*

zadowolony(a) – 27 odp.  
niezdecydowany(a) – 6  
niezadowolony(a) – 5  
bardzo zadowolony(a) – 4  
bardzo niezadowolony(a) – 1

*Dostęp do transportu publicznego na terenie Gminy (PKS, BUS)*

zadowolony(a) – 22 odp.  
niezadowolony(a) – 8  
bardzo niezadowolony(a) – 6  
niezdecydowany(a) – 5  
bardzo zadowolony(a) – 2

*Dostęp do opieki zdrowotnej (lekarze specjaliści, ośrodki zdrowia)*

niezadowolony(a) – 14 odp.  
zadowolony(a) – 13

niezdecydowany(a) – 7  
bardzo niezadowolony(a) – 6  
bardzo zadowolony(a) – 3

*Miejsca rekreacji (plac zabaw, szlaki turystyczne)*

zadowolony(a) – 27 odp.  
niezdecydowany(a) – 7  
bardzo zadowolony(a) – 5  
niezadowolony(a) – 4  
bardzo niezadowolony(a) – 0

*Bezpieczeństwo publiczne*

zadowolony(a) – 24 odp.  
niezdecydowany(a) – 8  
niezadowolony(a) – 6  
bardzo niezadowolony(a) – 4  
bardzo zadowolony(a) – 1

*Warunki mieszkaniowe*

zadowolony(a) – 25 odp.  
niezdecydowany(a) – 16  
bardzo zadowolony(a) – 1  
niezadowolony(a) – 1  
bardzo niezadowolony(a) – 0

*Oferta edukacyjna szkół*

zadowolony(a) – 28 odp.  
niezdecydowany(a) – 10  
niezadowolony(a) – 3  
bardzo zadowolony(a) – 2  
bardzo niezadowolony(a) – 0

*Dostępność przedszkoli*

zadowolony(a) – 29 odp.  
niezdecydowany(a) – 10  
bardzo zadowolony(a) – 2  
niezadowolony(a) – 2  
bardzo niezadowolony(a) – 0

*Dostępność doradztwa prawnego*

zadowolony(a) – 16 odp.  
niezdecydowany(a) – 15  
niezadowolony(a) – 7

bardzo zadowolony(a) – 3  
bardzo niezadowolony(a) – 2

*Dostępność do handlu i usług*

zadowolony(a) – 29 odp.  
niezdecydowany(a) – 10  
bardzo zadowolony(a) – 3  
niezadowolony(a) – 1  
bardzo niezadowolony(a) – 0

*Udział mieszkańców w życiu publicznym*

zadowolony(a) – 18 odp.  
niezdecydowany(a) – 15  
niezadowolony(a) – 7  
bardzo niezadowolony(a) – 2  
bardzo zadowolony(a) – 1

**Działania przyczyniające się do rozwiązania problemów społecznych na terenie Gminy**

1. Zapewnienie dostępu do pedagoga, logopedy, i opieki medycznej w szkołach i przedszkolach – 366 pkt.
2. Zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów 352
3. Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w trakcie dni wolnych od nauki w szkole – 328
4. Bezpłatne porady prawne dla mieszkańców – 320
5. Profilaktyka uzależnień skierowana do dzieci i młodzieży – 316
6. Zwiększanie pomocy materialnej dla uczniów z terenu Gminy – 314
7. Zwiększenie pomocy socjalnej dla najuboższych – 310
8. Stworzenie i wspieranie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie: poradnictwo i działania interwencyjne – 298
9. Likwidacja barier architektonicznych w instytucjach publicznych – 297
10. Wspieranie działań artystycznych, kulturalnych i promocja Gminy – 288
11. Usługi opiekuńcze dla osób starszych i niepełnosprawnych – 284
12. Szkolenia umożliwiające podniesienie kwalifikacji zawodowych dla osób bezrobotnych – 282
13. Powstanie placówki dla osób starszych – Dzienny Dom Senior – WIGOR – 281
14. Pomoc psychologa, terapeuty dla ofiar przemocy – 279
15. Organizacja imprez integracyjnych mających na celu aktywizację środowisk lokalnych – 276
16. Mieszkania chronione, lokale socjalne – 275
17. Organizacja prac społecznie użytecznych i robót publicznych – 266
18. Wsparcie asystenta rodziny dla rodzin z problemami opiekuńczo-

- wychowawczymi – 264
- 19. Usługi w postaci pomocy sąsiedzkiej – 242
- 20. Inicjowanie działań do powstania wolontariatu – 233

### ***METRYCZKA osób biorących w ankiecie***

#### **Płeć:**

- Kobiety – 32
- Mężczyźni – 11

#### **Ankietowani w wieku:**

- powyżej 50 lat – 22 osoby
- 31-50 lat – 13 osób
- 19-30 lat – 8 osób
- do 18 lat – 0 osób

#### **Z wykształceniem:**

- wyższym – 21 osób
- średnim – 12 osób
- zasadniczym zawodowym – 6 osób
- policealnym – 3 osoby
- gimnazjalnym – 1 osoba
- podstawowym – 0

#### **O statusie zawodowym:**

- pracownik – 31 osób
- rolnik – 6 osób
- przedsiębiorca – 3 osoby
- niepracujący – 3 osoby
- uczeń/student – 0 osób

#### **4. Problemy społeczne dominujące w gminie:**

Na podstawie danych ze sprawozdań Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Korczynie, rozpoznania w środowisku przez pracowników socjalnych oraz opinii społeczności lokalnej najbardziej dominującym problemem na terenie naszej gminy jest:

- **bezrobocie**
- **niepełnosprawność i opieka nad osobami starszymi**
- **alkoholizm i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych**

##### **4.1 Bezrobocie**

Bezrobocie stanowi jeden z najtrudniejszych problemów społeczno –gospodarczych współczesnej gospodarki. W ostatnim dwudziestoleciu nastąpił znaczny wzrost bezrobocia w krajach gospodarczo rozwiniętych. Pojawiło się masowe bezrobocie w krajach postsocjalistycznych centralnej i wschodniej Europy. Pod względem bezrobocia Polska znalazła się na jednym z czołowych miejsc w Europie. Proces tworzenia nowych miejsc pracy zdecydowanie nie nadąża za redukowaniem starych – w niektórych regionach co czwarty dorosły Polak pozostaje bez pracy.

Uważa się powszechnie, że bezrobocie jest nieomylnym znakiem, a nawet miernikiem kryzysu gospodarczego, w jaki popadają od czasu do czasu kraje o gospodarce wolnorynkowej. Stwierdzenie to jest niewątpliwie prawdziwe, ale właśnie dlatego nie dostrzega się często całego szeregu uproszczeń, jakie się w nim kryją. Jest to spojrzenie na ten rozległy problem jedynie z ekonomicznego punktu widzenia i to przy założeniu określonego systemu gospodarczego. Implikuje to również zacieśnienie samego pojęcia bezrobocia do tzw. bezrobocia niedobrowolnego. Lecz w takich okresach marazm gospodarczy wywiera wpływ także a może przede wszystkim na doznania oraz podstawy ludzi i na życie rodzin.

W latach dziewięćdziesiątych relacja liczby pracobiorców i oferowanych miejsc pracy ujawniła istnienie zjawiska bezrobocia. Choć problem ten nie ominął i gminy Nowy Korczyn, to nie przybrał tu on zbyt drastycznej formy. Mimo wszystko bezrobocie, nawet w tak stosunkowo niewielkiej skali, może powodować poza spadkiem poziomu życia frustrację, przestępczość i wiele innych patologii społecznych (np. agresję, alkoholizm, narkomanię).

Bezrobocie w gminie Nowy Korczyn kształtuje się na poziomie zbliżonym do gmin z poziomu powiatu buskiego. Tylko znikoma część osób zarejestrowanych przez PUP posiada prawo do zasiłku. Stopień bezrobocia zwiększa się w okresie zimowym, co można zauważyć poprzez świadczenia pomoc dla tych osób czy rodzin z GOPS.

Zjawisko to z każdym rokiem wzrasta. Okres wiosenno – letni i wczesnojesienny sprzyja zatrudnieniom w różnych pracach dorywczych na krótki okres zatrudnienia, bez następstw otrzymania świadczeń z PUP. Najważniejszą przyczyną bezrobocia jest brak zakładów pracy. Gospodarstwa indywidualne na naszym terenie są zbyt małe, mało

efektywne, aby dać pracę w sektorze rolnym, z reguły zaspokajają jedynie własne potrzeby.

Problem bezrobocia na terenie gminy Nowy Korczyn można przedstawić przez pryzmat tak charakterystycznych zjawisk jak:

- wyjątkowo wysoki udział bezrobotnych pozbawionych prawa do zasiłku,
- nieznaczna przewaga udziału mężczyzn wśród ogółu bezrobotnych;
- znaczny udział ludzi młodych.

#### **Poziom i struktura bezrobocia w gminie Nowy Korczyn w porównaniu do struktury bezrobocia w powiecie buskim:**

Lata	Ogólna liczba bezrobotnych w powiecie buskim	Ogólna liczba bezrobotnych w gminie Nowy Korczyn	Stopa bezrobocia w gminie w stosunku do powiatu w %
2012	3285	233	7,1%
2013	3459	263	7,6%
2014	2901	211	7,3%
2015	2581	198	7,7%

Stan na 31.12.2015 r. dane z PUP w Busku Zdroju

#### **Bezrobocie w gminie Nowy Korczyn**

Lata	Liczba bezrobotnych	W tym kobiety	W tym mężczyźni	Z prawem do zasiłku	W wieku 18-44	Bez pracy pow. 12 m-cy
2012	233	103	130	13	194	62
2013	263	130	133	12	212	69
2014	211	113	98	13	167	82
2015	198	93	105	16	158	66

Stan na 31.12.2015 r. dane z PUP w Busku Zdroju

Z danych zawartych w tabeli wynika również, że dominującą grupę wśród osób bezrobotnych stanowią osoby, długotrwale bezrobotne powyżej 12 m-cy. Wynikiem długotrwałego bezrobocia są bardzo poważne zmiany w psychice bezrobotnych oraz ich izolacja społeczna. Dla części tych osób, bezrobocie staje się w coraz większym stopniu sposobem życia, w związku z czym ich aktywizacja społeczno - zawodowa jest bardzo trudna.

Długotrwałe bezrobocie stwarza też zagrożenie patologią społeczną zmniejsza szanse na znalezienie pracy, a tym samym powoduje degradację materialną i społeczną jednostek dotkniętych tym problemem oraz ich rodzin co z kolei często prowadzi do społecznego wykluczenia. Bezrobocie to powoduje, że standard życia wielu ludzi na terenie gminy stale się obniża, rozszerza się obszar ubóstwa i patologii społecznej. Jednak głównym źródłem utrzymania się osób bezrobotnych na terenie gminy są prace dorywcze, sezonowe, nielegalne zatrudnienie, sprzedaż runa leśnego oraz owoców i

warzyw z własnej uprawy, czy wreszcie pomoc społeczna i pomoc rodziny. Nie gwarantuje to rzecz jasna choćby namiastki stabilności finansowej, efektem czego nagminne jest zjawisko emigracji zarobkowej.

Głęboki wpływ bezrobocia na kształtowanie się nowej struktury społecznej, a co za tym idzie, nowej warstwy ubogich, znajduje potwierdzenie w fakcie, iż przeważająca większość świadczeniobiorców pomocy społecznej to osoby będące w dezaktywacji zawodowej i zarejestrowane w Powiatowych Urzędach Pracy.

Jednocześnie problem bezrobocia związany jest nierozdzielnie z brakiem stałych dochodów i najbardziej dotyka gospodarstwa domowe składające się z rodzin wielodzietnych i niepełnych, jak również z rodzin żyjących z osobą niepełnosprawną bądź długotrwale chorą.

Negatywną konsekwencją zjawiska bezrobocia, mającą niebagatelny wpływ na rozprzestrzenianie się zasięgu ubóstwa, oprócz wcześniej wymienionej dezaktywacji zawodowej znacznej części społeczeństwa na skutek pogorszenia się ogólnej kondycji rynku pracy, jest również problem podejmowania zatrudnienia za niskie wynagrodzenie.

W wyniku tego „teraźniejsza bieda” dotyka również pracownice i chłopskie gospodarstwa domowe, które dotychczas utrzymywały się na umiarkowanym poziomie, ale wystarczającym do przyzwoitego życia o własnych siłach.

Ubożenie społeczeństwa Gminy Nowy Korczyn spowodowane jest głównie: brakiem pracy, degradacją jednostek spowodowaną uzależnieniami, niepełnosprawnością i prowadzi często do tego, że ludzie tracąc oparcie zasilają szeregi osób wykluczonych społecznie.

#### **4.2 Niepełnosprawność i opieka nad osobami starszymi**

Niepełnosprawność to jedna z głównych kwestii społecznych która utrudnia funkcjonowanie coraz większej liczbie ludzi. Mówiąc o osobach niepełnosprawnych, mamy na myśli osoby posiadające stopień niepełnosprawności orzeczony przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności oraz komisję przy ZUS i KRUS, a także inne osoby z dysfunkcjami fizycznymi i umysłowymi. Za niepełnosprawne uważa się osoby, których stan fizyczny i umysłowy powoduje trwałe lub długotrwałe utrudnienia, ograniczenia bądź uniemożliwia pełnienie ról społecznych na poziomie powszechnie przyjętego kryterium. Osoby i rodziny dotknięte problemem niepełnosprawności, z powodu barier architektonicznych i społecznych, nie mogą w pełni korzystać z dobrodziejstw życia społecznego oraz przysługujących im praw, co w efekcie prowadzi do ich społecznego wykluczenia.

Liczba rodzin korzystających z pomocy OPS Nowy Korczyn z powodu niepełnosprawności w latach 2012-2015

Lata	2012	2013	2014	2015
Liczba rodzin	45	43	46	56

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności od 2012 roku utrzymuje się na poziomie niewielkiego wzrostu. Nie odzwierciedla ona faktycznej liczby osób niepełnosprawnych gminy, ponieważ osoby te posiadają dochód, który nie uprawnia do korzystania z systemu pomocy. Niejednokrotnie osoby te nietolerowane i nieakceptowane przez społeczeństwo pozostają bez wsparcia ze strony rodziny i lokalnego środowiska. Pozostawione same sobie stwarzają zagrożenie dla własnego zdrowia i życia oraz wzbudzają atmosferę niepewności i nieufności. Osobom tym należy stworzyć warunki do godnego życia i swobodnej egzystencji w lokalnym środowisku.

Starość człowieka jest fazą życia równie naturalną i powszednią co dzieciństwo i młodość, przebiega w różny sposób, ma różne oblicza. Starzenie się jest to proces biologicznych i psychicznych zmian w organizmie człowieka, postępującym w toku jego życia. Przebiega ono w sposób nierównomierny, zależy od wielu czynników ekologicznych, a także od chorób, które w różnym stopniu obciążają poszczególne narządy.

Starość jest okresem trudnym, człowiek musi zostać do niej odpowiednio przygotowany. Na to jak jest ten okres przeżywany, mają wpływ różne czynniki zarówno indywidualne, w tym genetyczne jak i społeczne. Ludzie starsi stają się coraz mniej sprawni, coraz więcej chorują. Zasadnicze znaczenie w procesie edukacji dla dobrego przeżywania starości ma motywowanie ludzi do aktywności: tak fizycznej jak i intelektualnej. Ludzie starzy wymagają więc szczególnej opieki zapewniającej im możliwość realizacji tego okresu życia w jak najlepszej kondycji i w jak najkorzystniejszych warunkach.

#### **4.3 Alkoholizm i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych**

Uzależnienie od alkoholu, czyli „alkoholizm”, jest chorobą, która zaczyna się i rozwija podstępnie, bez świadomości zainteresowanej osoby. Polega na niekontrolowanym picciu napojów alkoholowych i może doprowadzić do przedwczesnej śmierci.

W celu przeciwdziałania zjawisku alkoholizmu na terenie gminy podejmowane są działania profilaktyczne. Koordynatorem tych działań jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Korczynie.

Tabela: Ilość rodzin dotkniętych problemem alkoholowym korzystających z pomocy GOPS w latach 2012-2015:

Lata	2012	2013	2014	2015
Ilość rodzin	4	2	3	1

wg danych ze sprawozdań GOPS

Powyższa tabela przedstawia liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej na przestrzeni lat 2012-2015, w których stwierdzono występowanie choroby jaką jest alkoholizm. Faktycznie jednak problemem alkoholowym dotknięta jest większa liczba rodzin, które nie chcą ujawniać tego faktu.

W celu przeciwdziałania zjawiskom alkoholizmu na terenie gminy podejmowane są działania profilaktyczne. Koordynowanie tych działań prowadzi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. GKRPA rozpatruje również wnioski na zastosowanie leczenia wobec osób nadużywających alkoholu. Ogółem od roku 2012 do 2015 roku wpłynęło do komisji 69 wniosków o zastosowanie leczenia wobec osób nadużywających alkoholu.

Poniższa tabela przedstawia ilość złożonych wniosków w latach 2012-2015:

Wniosek od	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.
Policja	5	3	5	2
GOPS	5	6	7	4
Prokuratura	1	2	1	0
Rodzina	7	7	8	6

Wg danych ze sprawozdań GKRPA w Nowym Korczynie

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów przede wszystkim alkoholowych i narkomanii. Podstawowym celem jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszeniu rozmiarów tych, które aktualnie występują oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie już z istniejącymi problemami. Komisja jest ciałem opiniującym i nadzorującym wykonanie gminnego programu, a w szczególności:

- współpracuje przy konstruowaniu projektu gminnego programu,
- opiniuje decyzje o cofaniu zezwoleń w przypadku naruszania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym lub zakłócania porządku publicznego w miejscu sprzedaży alkoholu czy najbliższej okolicy,
- prowadzi kontrolę przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych.

Podejmuje również działania zmierzające do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu, a w szczególności:

- kieruje na badania w przedmiocie uzależnienia,
- przygotowuje i składa wnioski do Rejonowego Sądu Rodzinnego o poddaniu się leczeniu.

Przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa Punkt Konsultacyjny, w którym udzielane są porady odnośnie kierowania na leczenie, udzielania pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom. Działa grupa terapeutyczna wsparcia w wytrwaniu w abstynencji. Można uzyskać także informację o działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Korczynie oraz działalności Poradni Terapii Uzależnień od Alkohol i Współuzależnień w Morawicy na oddziale odwykowym.

GKRPA przygotowuje corocznie Gminny Program Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi, jak również Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, główne zadania zawarte w programie to prowadzenie działań mających na celu zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

Zadania programu to prowadzenie profilaktycznej działalności, informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, profilaktyką jest zorganizowanie zajęć rekreacyjnych, zajęć sportowych, finansowanie profilaktycznych warsztatów o przeciwdziałaniu narkomanii.

W latach 2012-2015 w dwóch przypadkach GKRPA wspierała rodziny z uzależnionym od narkotyków.

Konieczne jest tworzenie zintegrowanego systemu profilaktyki gminnej angażującego wiele grup społeczności lokalnej (oprócz młodzieży i rodziców także wychowawców, sprzedawców napojów alkoholowych, przedstawicieli samorządu itp.)

Zjawisko narkomanii pojawiło się niedawno. Stanowi ono jeden z problemów i zagrożeń z jakimi borykają się społeczeństwa. Występuje przede wszystkim wśród ludzi młodych, jednak liczba dzieci i młodzieży zażywających narkotyki jest trudna do określenia.

## V. POZYCJA STRATEGICZNA GMINY – ANALIZA SWOT

Głównym narzędziem oceny uwarunkowań jest analiza SWOT. Jest to metoda służąca do badania otoczenia organizacji oraz analizy jej wnętrza.

Gmina Nowy Korczyn ma ograniczony wpływ na kształtowanie się procesów społeczno – prawnych będących w jej otoczeniu. Może jednak w sposób aktywny wykorzystywać szanse oraz unikać zagrożeń płynących z otoczenia.

Analiza SWOT to jedna z najpopularniejszych technik analitycznych, stanowi ważną część diagnozy i jest przeważnie traktowana jako jej część podsumowująca. Pozwala zaprezentować oraz dokonać analizy atutów i słabości badanej gminy wobec szans i zagrożeń kreowanych przez otoczenie. Skrót: „SWOT” pochodzi z języka angielskiego i oznacza:

- **Strengths** – mocne strony: wszystko, co stanowi atut, przewagę, zaletę gminy,
- **Weaknesses** – słabe strony: wszystko, co stanowi słabość, barierę, wadę gminy,
- **Opportunities** – szanse: wszystko, co stwarza dla gminy szansę korzystnej zmiany,
- **Threats** – zagrożenia: wszystko, co stwarza dla analizowanego obiektu niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Metoda ta, najczęściej jest stosowana w planowaniu strategicznym, jako synteza diagnozy wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań funkcjonowania i rozwoju jednostek terytorialnych. Celem analizy SWOT jest określenie i diagnoza czynników pod kątem pozytywnego i negatywnego wpływu na rozwój gminy. Pozwala to wyodrębnić następujące grupy czynników, zjawisk i procesów:

- szanse – pozytywne zewnętrzne (zjawiska i tendencje w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane staną się impulsem do rozwoju),
- zagrożenia – negatywne zewnętrzne (czynniki zewnętrzne, które postrzegamy jako bariery),
- mocne strony – pozytywne wewnętrzne (atuty, walory gminy),
- słabe strony – negatywne wewnętrzne (zjawiska ograniczające możliwości rozwoju gminy)

Ocena potencjału w aspekcie słabych i mocnych stron pozwala na określenie siły i słabości gminy w zakresie analizowanych sfer społecznych. Silny potencjał to baza umożliwiająca budowanie strategii, słabości to problemy i ograniczenia do pokonania. Zagrożenia to ostrzeżenie przed niepożądanym rozwojem warunków zewnętrznych, szanse to wsparcie i inspiracje dla lokalnej polityki społecznej.

## 1. Mocne i słabe strony w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>-potencjał jednostek pomocy społecznej i instytucji współdziałających w zakresie pomocy osobom i rodzinom zagrożonych wykluczeniem społecznym,</p> <p>-pozyskiwanie środków finansowych na realizację projektów z POKL,</p> <p>-usługi opiekuńcze dla osób starszych niepełnosprawnych,</p> <p>-dobra organizacja pracy jednostek organizacyjnych gminy i administracji publicznej,</p> <p>-duże zasoby siły roboczej,</p> <p>-wysoki odsetek mieszkańców w wieku produkcyjnym,</p> <p>-prężnie działający Gminny Ośrodek Kultury,</p> <p>-dobra współpraca OPS ze szkołami działającymi na terenie gminy, GOK, Kościołami,</p> <p>-czyste środowisko przyrodnicze – czyste powietrze, woda, lasy,</p> <p>-dobra baza oświatowa - dostosowana do potrzeb sieć szkół, wykwalifikowana i pełna kadra nauczycielska, dobre wyposażenie szkół w pomoce naukowe (np. pracownie komputerowe z dostępem do internetu),</p> <p>-dobre więzi sąsiedzkie – pomoc mieszkańców w przypadku tragedii losowych,</p>	<p>-zmniejszająca się liczba urodzeń,</p> <p>-niewystarczająca liczba miejsc pracy,</p> <p>-brak miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych,</p> <p>-niewystarczający dostęp do opieki medycznej w szkołach,</p> <p>-niewystarczający dostęp do lekarzy specjalistów,</p> <p>-niewystarczająca siatka połączeń komunikacji publicznej pomiędzy miejscowościami,</p> <p>-brak pełnej diagnozy problemów społecznych, takich jak: alkoholizm narkomania,</p> <p>-brak systemowych rozwiązań problemów społecznych,</p> <p>-wysoka stopa bezrobocia mieszkańców,</p> <p>-niski poziom wynagrodzeń,</p> <p>-duży odsetek osób bezrobotnych długotrwale w wieku 18 – 44 lat,</p> <p>-odpływ wykwalifikowanej kadry,</p> <p>-nieskoordynowane działania na rzecz rozwiązywania problemów społecznych,</p> <p>-brak możliwości odizolowania osoby agresywnej (stosującej przemoc) od pozostałych członków rodziny,</p> <p>-niewłaściwe zagospodarowanie czasu</p>

<ul style="list-style-type: none"> <li>-aktywność społeczna mieszkańców w zakresie: sportu, kultury i tradycji regionalnych (koła gospodyń wiejskich),</li> <li>-bezpieczeństwo mieszkańców (Ochotnicze Straże Pożarne),</li> <li>-dobra współpraca z policją – poczucie bezpieczeństwa mieszkańców gminy,</li> <li>-zapewnienie podstawowej opieki zdrowotnej,</li> <li>-rozwijająca się turystyka ( spływ kajakowy),</li> <li>-cykliczne imprezy integracyjne dla mieszkańców gminy,</li> <li>-bogata infrastruktura w zabytki,</li> <li>-rozwijająca się sieć placów zabaw dla najmłodszych mieszkańców gminy,</li> <li>-prężnie działające Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Nowokorczyńskiej,</li> <li>-odnowione świetlice wiejskie dla mieszkańców,</li> <li>-poprawa infrastruktury (sieć wodociągowa, gazowa, oczyszczalnia ścieków, przydomowe oczyszczalnie ścieków,</li> <li>-działający przy GOPS Zespół Interdyscyplinary,</li> <li>-działający Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych,</li> <li>-zaplecze i infrastruktura do uprawiania sportu i rekreacji,</li> <li>-atrakcyjne położenie geograficzne gminy,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wolnego dzieci i młodzieży,</li> <li>-niechęć mieszkańców oraz przedstawicieli instytucji w niektórych działaniach,</li> <li>-niska aktywność społeczna i zawodowa mieszkańców gminy,</li> <li>-niechęć instytucji do prowadzenia wspólnych działań,</li> <li>-biurokracja,</li> <li>-brak precyzyjnych przepisów prawnych lub ciągle zmiany,</li> <li>-emigracja zarobkowa mieszkańców gminy, w szczególności młodzieży,</li> <li>-duża liczba osób w wieku poprodukcyjnym,</li> <li>-występujące zjawisko „dziedziczenia biedy”</li> <li>-korzystanie z pomocy społecznej z pokolenia na pokolenie,</li> <li>-problemy wychowawcze w znacznej części rodzin – rodziny niepełne, brak nadzoru rodziców nad swoimi dziećmi, przerzucanie odpowiedzialności za wychowanie wyłącznie na szkołę i nauczycieli,</li> <li>-występowanie zjawiska alkoholizmu oraz patologii społecznych związanych z nadużywaniem alkoholu,</li> <li>-przemoc w rodzinie, zaniedbania wychowawcze,</li> <li>-brak zakładów pracy dających zatrudnienie.</li> </ul>
---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

<p>liczne walory turystyczne i przyrodnicze,</p> <p>-zasoby ludzkie – wykwalifikowana kadra w obszarze wsparcia społecznego (GOPS, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny),</p> <p>-realizacja programów pomocowych współfinansowanych ze środków zewnętrznych (dożywianie, asystent rodziny stypendia itp.),</p> <p>-realizacja projektów finansowanych ze środków UE.</p>	
-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--

### **MOCNE I SŁABE STRONY GMINY W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE NOWY KORCZYN**

Jedną z podstawowych metod strategicznych polegającą na ocenie elementów, które należy wykorzystać lub też eliminować podczas realizacji zadań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych jest analiza mocnych i słabych stron.

**MOCNE STRONY** to wszystkie atuty, które w sposób pozytywny wyróżniają gminę wśród innych oraz wspomagają rozwój i osłabiają zagrożenie. Elementy te należy szczególnie pielęgnować i wzmacniać.

**SŁABE STRONY** to wszelkiego rodzaju braki oraz ograniczenia mogące utrudnić lub uniemożliwić realizację celów strategicznych.

## SZANSE

- możliwość zmniejszania problemów społecznych poprzez profesjonalną pracę socjalną i podnoszone kwalifikacje pracowników
- współpraca z powiatem i z sąsiednimi gminami
- możliwość zmiany kształcenia młodzieży w miarę potrzeb rynku pracy
- wzmożenie poznania bezpieczeństwa wśród społeczności gminnej
- pozyskiwanie środków finansowych z EFS
- przeznaczanie większych środków finansowych na pomoc społeczną
- promocja gminy poprzez organizowanie różnego rodzaju imprez
- budowanie zintegrowanego systemu wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- stworzenie i realizacja gminnego programu wsparcia rodziny
- wzrost świadomości społecznej
- większa aktywność społeczeństwa w podejmowaniu działalności gospodarczej i samozatrudnienia
- budowanie lokalnych systemów wsparcia dla dzieci opuszczających różne formy pieczy zastępczej
- wprowadzenie procedury „Niebieskiej Karty”
- możliwość pozyskiwania środków z EFS na zadania pomocy społecznej
- zainteresowanie zjawiskiem przemocy w rodzinie lokalnej telewizji, prasy i radia
- akceptacja społeczeństwa dla działań na rzecz przeciwdziałania przemocy,
- rozwój branży turystycznej,
- rozwój inwestycji,

## ZAGROŻENIA

- pogłębiające się ubóstwo
- brak miejsc pracy
- brak skutecznych rozwiązań prawnych dotyczących ochrony rodziny
- wzrost patologii społecznych
- odpływ wykwalifikowanej kadry pracowniczej
- niepełna realizacja potrzeb ludzi starszych
- brak ujednoczenia przepisów prawa i częste jego zmiany
- uzależnienie rodzin od różnego rodzaju świadczeń socjalnych
- rozwój szarej strefy zatrudnienia, umowy śmieciowe
- starzejąca się populacja
- brak ofert pracy dla niepełnosprawnych osób
- wzrost zachowań agresywnych wśród młodzieży
- ukrywanie zjawiska przemocy domowej i rówieśniczej
- zagrożenie bezdomnością osób i rodzin o niskich dochodach
- rozwój szarej strefy zatrudnienia
- brak gwarancji bezpieczeństwa dla osób doświadczających przemocy
- częste zmiany uregulowań prawnych dotyczących pomocy rodzinie
- niewystarczająca oferta wspólnych szkoleń dla pracowników pomocy społecznej, policji, kuratorów, oświaty

## 2. Cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań

Celem strategii są działania długookresowe i długofalowe, polegające na inwestycji w kapitał ludzki, system edukacji, aktywność obywatelską, poprawę sytuacji materialnej, co przekłada się na działania na rzecz poprawy zatrudnienia oraz budowania lokalnego rynku pracy. Kompleksowa pomoc osobom z problemami społecznymi powinna opierać się ponadto na profilaktyce, systematycznym monitorowaniu sytuacji społecznej i wczesnym reagowaniu na dostrzegane deficyty. Szczegółowa diagnoza i analiza sytuacji społecznej gminy Nowy Korczyn połączona z badaniami ankietowymi, pozwoliła wyodrębnić następujące cele strategiczne:

- I. Ograniczenie bezrobocia w gminie***
- II. Ograniczenie tempa wzrostu liczby osób uzależnionych***
- III. Systemowe podejście do pracy z rodziną***
- IV. Podwyższenie standardu życia osobom starszym i niepełnosprawnym***
- V. Podniesienie poziomu kwalifikacji i doskonalenie zawodowe pracowników socjalnych zatrudnionych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Korczynie***

### 2.1 Ograniczenie bezrobocia w gminie

Program działań na rzecz osób bezrobotnych z terenu Gminy Nowy Korczyn

<b>Cel strategiczny:</b>	Ograniczenie bezrobocia w gminie
Podmiot do którego skierowane są działania:	<ul style="list-style-type: none"><li>- osoby bezrobotne, które po przepracowaniu roku czasu uprawnione będą do świadczenia emerytalnego lub przedemerytalnego,</li><li>- bezrobotni absolwenci szkół,</li><li>- niepełnosprawne osoby bezrobotne,</li><li>- pozostali bezrobotni, ze szczególnym uwzględnieniem osób młodych:</li></ul>
Opis problemu	<ul style="list-style-type: none"><li>- brak zatrudnienia,</li><li>- trudności na lokalnym rynku pracy,</li><li>- kwalifikacje zawodowe osób bezrobotnych niedostosowane do potrzeb rynku pracy,</li><li>- długotrwałe pozostawanie bez pracy,</li><li>- uzależnianie się osób bezrobotnych od systemu pomocy społecznej,</li><li>- negatywny system myślenia osób bezrobotnych przyczyniający się do podjęcia zatrudnienia,</li><li>- pasywność osób bezrobotnych;</li></ul>

Cele operacyjne	<ul style="list-style-type: none"> <li>- uczestnictwo osób bezrobotnych w kursach i szkoleniach zawodowych,</li> <li>- stworzenie terapeutycznych grup wsparcia mających na celu dążenie do zmiany sposobu postrzegania problemu bezrobocia przez osoby bezrobotne;</li> <li>-tworzenie nowych miejsc pracy;</li> </ul>
Sposób realizacji celów operacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> <li>- tworzenie kontraktów socjalnych z osobami korzystającymi z systemu świadczeń społecznych, mających na celu motywowanie osób bezrobotnych do podejmowania konkretnych działań,</li> <li>- stała współpraca z PUP, pracodawcami, Urzędem Gminy oraz lokalnymi instytucjami w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych - m.in. stworzenie systemu zachęcającego pracodawców do tworzenia nowych miejsc pracy,</li> <li>- korzystanie z poradnictwa zajmującego się prowadzeniem terapeutycznych grup wsparcia osób bezrobotnych,</li> <li>- pozyskiwanie środków unijnych mających na celu udzielenie wsparcia osobom bezrobotnym,</li> <li>- współpraca w zakresie upowszechniania ofert pracy, poradnictwa zawodowego, szkoleniach, organizowanie prac społecznie użytecznych, tworzenie gminnych punktów obsługi bezrobotnych,</li> <li>- praca socjalna skierowana na ograniczenie bierności osób bezrobotnych</li> <li>- współpraca z PCPR w Busku-Zdroju w zakresie aktywizacji niepełnosprawnych osób bezrobotnych;</li> </ul>
Oczekiwane efekty	<ul style="list-style-type: none"> <li>- podejmowanie zatrudnienia przez osoby bezrobotne,</li> <li>- podnoszenie kwalifikacji zawodowych,</li> <li>- zmiana postawy osób bezrobotnych w zakresie poszukiwania pracy,</li> <li>- zakładanie działalności gospodarczej przez niektóre osoby bezrobotne;</li> </ul>
Czas realizacji	2016-2022
Podmiot realizujący	OPS, Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Gminy, pracodawcy
Źródło finansowania	Zasoby PUP, środki unijne, budżet gminy i środki własne podmiotów zaangażowanych w rozwiązywanie problemów społecznych

Bezrobocie niejednokrotnie jest problemem współwystępującym z innymi, które przyczyniają się do poczucia niepewności, bezradności i eliminacji społecznej.

## **2.2 Ograniczenie tempa wzrostu liczby osób uzależnionych**

Strategia pomocy osobom uzależnionym z terenu Gminy Nowy Korczyn.

Cel strategiczny	- ograniczenie tempa wzrostu liczby osób uzależnionych
Podmiot, do którego skierowane są działania	<ul style="list-style-type: none"> <li>- osoby uzależnione od alkoholu i innych używek (narkotyki, dopalacze),</li> <li>- osoby współuzależnione ;</li> </ul>

Opis problemu	<ul style="list-style-type: none"> <li>- uzależnienie od alkoholu i innych środków psychoaktywnych,</li> <li>- współuzależnienie osób żyjących z osobą uzależnioną,</li> <li>- rozwój zaburzeń emocjonalnych, zaburzeń zachowań u dzieci żyjących w tych rodzinach,</li> <li>- destrukcja więzi rodzinnych i społecznych,</li> <li>- szerzenie negatywnego wzorca zachowań,</li> <li>- problem współwystępujący: bezrobocie,</li> <li>- niski zakres działań instytucji publicznych na rzecz osób uzależnionych,</li> <li>- postępujące ubóstwo,</li> <li>- wykluczenie społeczne osób uzależnionych;</li> </ul>
Cele operacyjne	<ul style="list-style-type: none"> <li>- wypracowanie modelu wspólnego oddziaływania pracowników socjalnych, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników służby zdrowia, policji, sądów i szkół, pielęgniarek środowiskowych na rodziny dotknięte problemem uzależnienia,</li> <li>- wypracowanie i doskonalenie form pracy z uzależnionym podopiecznym w celu motywacji go do podjęcia leczenia odwykowego,</li> <li>- ochrona dzieci przed skutkami uzależnienia rodziców,</li> <li>- współpraca z lokalnymi instytucjami i organizacjami pomagającymi osobom uzależnionym i ich rodzinom,</li> <li>- stworzenie grupy wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych,</li> <li>- propagowanie wolnego od uzależnień stylu życia,</li> <li>- aktywizacja zawodowa i społeczna osób uzależnionych;</li> </ul>
Sposób realizacji celów operacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> <li>- skierowanie osób uzależnionych pod opiekę psychologa, terapeuty,</li> <li>- tworzenie programów edukacyjnych w celu szerzenia świadomości dzieci w zakresie problematyki uzależnień</li> <li>- czynny udział lokalnej policji w zakresie działań wobec osób uzależnionych,</li> <li>- udział służby zdrowia i pielęgniarek środowiskowych w zakresie motywowania osób uzależnionych do leczenia oraz kontroli podejmowanych przez te osoby działań,</li> <li>- współpraca OPS z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pedagogami szkolnymi, służbą zdrowia, policją i kuratorami sądowymi,</li> <li>- szkolenia dla pracowników socjalnych, pedagogów, pracowników służby zdrowia, policji w sposobie postępowania z rodziną dotkniętą problemem uzależnień,</li> <li>- organizowanie wyjazdów terapeutycznych dla dzieci żyjących w tych rodzinach,</li> <li>- dążenie do tworzenia akcji społecznych,</li> <li>- szerzenie programu na temat problemu na ulotkach, w gazecie gminnej,</li> <li>- praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin z problemem alkoholowym m.in. poprzez zawieranie kontaktów socjalnych;</li> </ul>

Oczekiwane efekty	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zmniejszenie liczby rodzin borykających się z codziennym problemem uzależnienia,</li> <li>- aktywizowanie osób uzależnionych do leczenia i zmiany stylu życia,</li> <li>- wzrost świadomości społecznej w zakresie możliwości poszukiwania pomocy dotyczącej powyższych problemów;</li> </ul>
-------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

**Czas realizacji 2016 – 2022**

Podmiot realizujący	OPS przy współpracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, instytucjami kulturalno - oświatowymi, klubami, świetlicami, policją, służbą zdrowia, Kościołem i innymi instytucjami, Poradnią Terapii i Uzależnień
---------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Źródło

Budżet gminy

Podsumowując można z całą pewnością stwierdzić, że alkoholizm zarówno w życiu jednostki jak i w życiu społecznym zawsze powoduje straty.

### 2.3 Systemowe podejście do pracy z rodziną

Strategia pomocy rodzinom w przezwyciężaniu problemów.

<b>Cel strategiczny</b>	<b>Systemowe podejście do pracy z rodziną</b>
Podmiot do którego skierowane są działania	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rodziny z problemem uzależnienia,</li> <li>- matki samotne,</li> <li>- rodziny niewydolne wychowawczo,</li> <li>- rodziny wielodzietne,</li> <li>- rodziny niepełne;</li> </ul>
Opis problemu	<ul style="list-style-type: none"> <li>- trudności ekonomiczne,</li> <li>- ograniczone formy rodzin integracji ze społecznością lokalną,</li> <li>- niechęć do rozwiązywania własnych problemów przez rodziny korzystające ze wsparcia pomocy społecznej,</li> <li>- uzależnianie rodzin od pomocy społecznej;</li> </ul>
Cele operacyjne	<ul style="list-style-type: none"> <li>- społeczne uświadomienie wagi problemu,</li> <li>- przerwanie zmywu milczenia osób najbliższych i lokalnego środowiska,</li> <li>- pomoc w jak najlepszym wykorzystaniu dostępnych źródeł wsparcia zewnętrznego,</li> <li>- pomoc rodzinie w radzeniu sobie ze stresem i problemem który może mieć wpływ na jej prawidłowe funkcjonowanie;</li> </ul>

Sposób realizacji celów operacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> <li>- organizowanie kursów, szkoleń, prelekcji dla rodziców i opiekunów z zakresu psychologii rozwojowej dzieci i młodzieży,</li> <li>- zapewnienie specjalistycznej pomocy rodzinom dotkniętych problemem uzależnień,</li> <li>- pomoc materialna rodzinom potrzebującym poprzez organizowanie i finansowanie dożywiania w szkołach i przedszkolu,</li> <li>- organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego,</li> <li>- organizowanie akcji charytatywnych dla pozyskania środków na pomoc dzieciom,</li> <li>- systematyczne współdziałanie OPS z placówkami oświatowymi, kuratorem rodzinnym, sądem, policją w celu bieżącej analizy sytuacji dzieci i młodzieży, a w szczególności przeciwdziałania pojawiającym się patologiom,</li> <li>- prowadzenie terapii rodzinnej,</li> <li>- współpraca psychologa, pracownika socjalnego, policji, pedagogów szkolnych, służby zdrowia, kościoła z rodzinami dotkniętymi problemami,</li> <li>- tworzenie programów edukacyjnych, akcji społecznych, materiałów informacyjnych mających na celu umacnianie instytucji rodziny,</li> <li>- tworzenie programów działań pracowników oświaty mających na celu wyrównywanie szans edukacyjnych,</li> <li>- wspieranie działań mających na celu utworzenie na terenie gminy mieszkań socjalnych przeznaczonych w szczególności dla rodzin w kryzysie, samotnych matek i osób pozbawionych dachu nad głową,</li> <li>- upowszechnianie wiedzy na temat adresów i miejsc, gdzie można uzyskać pomoc w konkretnych sytuacjach życiowych i sytuacjach problemowych rodzin- ulotki, informator, strona internetowa gminy, gazeta;</li> </ul>
Oczekiwane efekty	<ul style="list-style-type: none"> <li>- przywrócenie rodzinie zdolności do wypełnienia jej zadań,</li> <li>- dążenie do osiągnięcia przez rodzinę samowystarczalności w pokonywaniu problemów,</li> <li>- prawidłowe pełnienie roli rodzica,</li> <li>- wzrost świadomości i wrażliwości społecznej,</li> <li>- likwidacja przyczyn problemu w rodzinie,</li> <li>- zwiększenie skuteczności i dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla rodzin potrzebujących,</li> <li>- utrzymanie dziecka w rodzinie i umocnienie jego pozycji,</li> <li>- przeciwdziałanie szerzeniu się postaw destrukcyjnych, agresywnych w środowisku dzieci i młodzieży,</li> <li>- utworzenie świetlic socjoterapeutycznych mających na celu udzielanie pomocy dziecku i rodzinie;</li> </ul>
Czas realizacji	2016 - 2022
Podmiot realizujący	Asystent rodziny, psycholog, terapeuta, pracownicy: oświaty, policji, OPS, Urzędu Gminy, sądów; kuratorzy, radca prawny i innych instytucji
Źródło finansowania	Budżet gminy, środki zewnętrzne

Wiodącą myślą strategii pomocy rodzinie z problemami opiekuńczo - wychowawczymi jest konieczność systemowego podejścia do pracy z rodziną i kompleksowego oddziaływania na nią.

#### **2.4 Podwyższenie standardu życia osobom starszym i niepełnosprawnym**

Tworzenie warunków umożliwiających osobom niepełnosprawnym oraz osobom w wieku poprodukcyjnym godnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Cel strategiczny	Podwyższenie standardu życia osobom starszym i niepełnosprawnym
Podmiot, do którego skierowane są działania	<ul style="list-style-type: none"> <li>- osoby starsze i niepełnosprawne,</li> <li>- niepełnosprawni bezrobotni;</li> </ul>
Opis problemu	<ul style="list-style-type: none"> <li>- izolacja społeczna,</li> <li>- brak wsparcia w środowisku,</li> <li>- wywołanie poczucia zagrożenia,</li> <li>- trudności w pokonywaniu barier architektonicznych;</li> <li>- samotność;</li> </ul>
Cele operacyjne	<ul style="list-style-type: none"> <li>- tworzenie warunków i rozwijanie form pomocy w celu aktywizacji osób w wieku poprodukcyjnym i osób niepełnosprawnych,</li> <li>- ścisła współpraca OPS z PCPR, pielęgniarzami środowiskowymi, PFRON,</li> <li>- przeciwdziałanie izolacji społecznej,</li> <li>- utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku lokalnym,</li> <li>- aktywizacja rodzin na rzecz zapewnienia opieki swoim najbliższym wymagającym takiej pomocy;</li> </ul>
Sposób realizacji celów operacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> <li>- praca socjalna podejmowana przez pracowników socjalnych mająca na celu integrację osób starszych i niepełnosprawnych,</li> <li>- aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych,</li> <li>- likwidacja barier architektonicznych w miejscach użyteczności publicznej,</li> <li>- współpraca z instytucjami rządowymi, pozarządowymi, kościołem i innymi organizacjami,</li> <li>- pozyskaniu lokalu z przeznaczeniem na mieszkania chronione lub Dzienny Dom Pobytu,</li> <li>- rozszerzenie usług opiekuńczych o usługi specjalistyczne,</li> <li>- pozyskanie wolontariuszy,</li> <li>- zapewnienie kompleksowej i łatwo dostępnej informacji na temat przysługujących uprawnień, możliwości pozyskania środków finansowych np. zakup sprzętu ortopedycznego itp.</li> </ul>

oczekiwane efekty	<ul style="list-style-type: none"> <li>- wzrost samodzielności osób starszych i niepełnosprawnych,</li> <li>- integracja ze środowiskiem</li> <li>- podtrzymanie więzi społecznych,</li> <li>- poprawa sytuacji materialno- bytowej,</li> <li>- poczucie bycia potrzebnym w środowisku,</li> <li>- odtworzenie w możliwym zakresie zerwanych więzi rodzinnych,</li> <li>- godne życie osób starszych i niepełnosprawnych, poczucie bezpieczeństwa,</li> <li>- wzrost odpowiedzialności rodziny za osobę starszą i niepełnosprawną,</li> <li>- nabycie podstawowych umiejętności w radzeniu sobie z problemami,</li> <li>- włączenie ludzi starszych w życie gminy i korzystanie z ich doświadczeń;</li> </ul>
Czas realizacji	2016-2022
Podmiot realizujący	OPS, Urząd Gminy, NSZOZ, PCPR, PFRON, Kościół, społeczność lokalna oraz organizacje pozarządowe.
Źródło finansowania	Budżet gminy, PCPR ,PFRON ,środki unijne.

Realizacja choć w części powyższych działań pozwoliłaby na godniejsze życie ludzi starych i niepełnosprawnych.

Musimy uszanować ludzi starych, ponieważ jest to pomost łączący kulturę, naukę, tradycję dawnych lat, to skarbiec doświadczenia i życiowej mądrości, to również pomost łączący odchodzące pokolenie z pokoleniem najmłodszym.

Największym problemem ludzi starych jest samotność. Nasuwa się stwierdzenie, że w dużej mierze starość zależy od nas samych. Dlatego tak ważne jest ,co człowiek z okresem starości, a w istocie ze sobą uczyni. Ważne jest aby nie popadać w marazm, rozwijać własne zainteresowania, tworzyć własny interesujący świat, udzielać się, być wyrozumiałym dla innych. Żeby życie nie kończyło się wraz z przejściem na emeryturę z momentem gdy dzieci odejdą w świat mieć w zanadru pasję, marzenie, któremu można się teraz poświęcić. Mamy tu na myśli aktywność społeczną (działanie w klubach, stowarzyszeniach, branie udziału w akcjach charytatywnych), zaspokajanie ciekawości świata poprzez podróże, wycieczki, oglądanie ciekawych programów). Wyznaczanie sobie jakichś celów, których realizacja będzie treścią życia. Umieć się cieszyć małymi rzeczami.

### ***2.5 Podniesienie poziomu kwalifikacji i doskonalenie zawodowe pracowników socjalnych zatrudnionych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Korczynie.***

<b>Cel strategiczny</b>	Podniesienie poziomu kwalifikacji i doskonalenie zawodowe pracowników socjalnych zatrudnionych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Korczynie.
<b>Podmiot do którego skierowane są działania</b>	-OPS

<b>Opis problemu</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- wypalenie zawodowe,</li> <li>- nowe zadania w pomocy społecznej, wymagające kierunkowych szkoleń i doświadczenia,</li> <li>- pisanie i realizacja projektów systemowych,</li> </ul>
<b>cele operacyjne</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zwiększenie czasu na pracę socjalną,</li> <li>- wzrost efektywności i wydajności pracy,</li> </ul>
<b>Sposób realizacji</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- podwyższenie kwalifikacji zawodowych pracowników poprzez udział w szkoleniach i seminariach,</li> <li>- przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu,</li> <li>- monitoring i ewaluacja działań systemu pomocy społecznej,</li> <li>- doradztwo metodyczne dla pracowników,</li> </ul>
<b>Oczekiwane efekty</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zwiększenie zakresu współpracy pracownika socjalnego z klientami,</li> <li>- wzrost liczby wyspecjalizowanych pracowników,</li> <li>- podniesienie statusu zawodowego pracowników socjalnych,</li> <li>- dążenie do eliminacji uzależnienia od pomocy społecznej,</li> <li>- usamodzielnienie klientów pomocy społecznej,</li> </ul>
<b>Czas realizacji</b>	2016-2022
<b>Podmiot realizujący</b>	OPS
<b>Źródło finansowania</b>	Budżet gminy, Urząd Wojewódzki, środki unijne

Dotychczasowe doświadczenie i wiedza z zakresu pomocy społecznej wskazuje na to, iż niejednokrotnie skuteczniejszą od świadczeń pieniężnych może okazać się pomoc w postaci pracy socjalnej. Zastosowanie wyłącznie świadczeń pieniężnych, jako odpowiedź na problemy jednostek czy grup społecznych może doprowadzić do obserwowanego problemu uzależnienia się klientów od systemu pomocy społecznej. Wzmacnianie i pobudzanie osób do działalności w przeciwdziałaniu swojej trudnej sytuacji, to podstawowe zadanie pracowników socjalnych.

## VI. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII

### 1. Przebieg realizacji założeń

Przedstawiona strategia rozwiązywania problemów społecznych obejmuje teren Gminy Nowy Korczyn. Będą w niej uczestniczyć mieszkańcy, instytucje i organizacje. Cele i zadania realizowane będą przy współpracy społeczności lokalnej oraz niektórych organizacji, m.in.:

- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Busku Zdroju,
- Powiatowym Urzędem Pracy w Busku Zdroju,
- Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego,
- Niepublicznym Samorządowym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Nowym Korczynie i Brzostkowie,
- Komendy Powiatowej Policji w Busku Zdroju i Posterunku Policji w Nowym Korczynie,
- Placówek Oświatowych Gminy Nowy Korczyn,
- Gminną Bibliotekę Publiczną w Nowym Korczynie,
- Parafiami,
- Organizacjami pozarządowymi.

Realizacja zadań odbywać się będzie w ciągu najbliższych lat, a ich powodzenie zależy od ścisłej współpracy tych podmiotów, sytuacji w gminie oraz środków finansowych, które zostaną przeznaczone na ich urzeczywistnienie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Korczynie oraz Urząd Gminy w Nowym Korczynie przeznaczy na realizację działań środki własne, a ponadto ubiegać się będą o dofinansowanie z innych źródeł. Skuteczność realizacji zadań gwarantują określone warunki, a mianowicie:

- konsekwentne wdrażanie w życie zaplanowanych zadań;
- działania na rzecz pozyskania dodatkowych środków z innych źródeł niż budżet samorządów;
- uświadomienie społeczności lokalnej znaczenia realizacji zaplanowanych przedsięwzięć;
- upowszechnianie celów i zadań wśród mieszkańców gminy.

Skuteczność realizacji zadań gwarantują określone warunki:

- konsekwentne wdrażanie w życie zaplanowanych zadań,
- uświadamianie społeczności lokalnej znaczenia realizacji zaplanowanych przedsięwzięć,
- upowszechnianie celów i zadań wśród mieszkańców gminy.

Realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowy Korczyn na lata 2016-2022 ma zapewnić możliwość długofalowych działań wspierających osoby i rodziny w procesie odzyskania zdolności do samodzielnego funkcjonowania w zmieniających się warunkach społeczno- ekonomicznych, możliwość sukcesywnego

zmniejszania się liczby środowisk uzależnionych od świadczeń pomocy społecznej, a tym samym - ograniczenie w przyszłości nakładów państwa i gminy na pomoc społeczną.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych została opracowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Korczynie, przy wykorzystaniu własnych materiałów sprawozdawczych i analiz oraz materiałów przygotowanych przez inne jednostki administracji samorządowej, a także potrzeb środowiska lokalnego wynikające z ankiet.

## **2. System monitorowania strategii.**

Monitoringiem i ewaluacją objęte będą postępy w realizacji Strategii na dwóch poziomach: poszczególnych zadań i projektów oraz celów operacyjnych i strategicznych. Zarządzanie realizacją strategii należy do GOPS w Nowym Korczynie.

Monitoring prowadzony będzie jako:

- monitoring wskaźnikowy – w oparciu o oczekiwane wskaźniki osiągnięć,
- monitoring społeczny – na podstawie wyników badania opinii, w szczególności poprzez konsultacje społeczne.

Istotny element systemu monitorowania stanowić będzie sporządzanie sprawozdania z planu realizacyjnego wraz ze wskazaniem zadań zrealizowanych, zrealizowanych częściowo i nierozpoczętych oraz identyfikacją przyczyn problemów i prezentacją propozycji ich przezwyciężenia.

Bazą informacji statystycznej, zbieranej na potrzeby wskaźników monitorowania będą źródła statystyki państwowej (GUS) na poziomie gminy. Poza tym bazę tą będą stanowiły informacje i dane otrzymane od instytucji i organizacji, grup środowiskowych biorących udział w programach związanych z poszczególnymi celami realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowy Korczyn. Dodatkowo dane uzyskane dzięki wykorzystaniu ankiet oraz szerokiego udziału mieszkańców służyć będą ocenie realizacji oraz uaktualnieniu zapisów strategii. Częstotliwość pomiaru, a także raporty wskaźników ustalane będą w zależności od ich kategorii.

### Wskaźniki ewaluacyjne

Rozróżniamy następujące rodzaje wskaźników:

- wskaźniki zasobów – przedstawiają informacje o środkach finansowych, rzeczowych oraz zasobach ludzkich, które są wykorzystywane do wdrożenia danego zadania/ projektu; w ujęciu tym wskaźniki te odnoszą się do wielkości alokacji budżetowych na danym poziomie pomocy;

- wskaźniki wyników, odnoszą się do bezpośrednich konsekwencji działań zadania/ projektu – oddziałujących na bezpośrednich beneficjentów; wskaźniki te mogą mieć charakter fizyczny;

- wskaźniki oddziaływania, odnoszą się do konsekwencji zadania/ projektu (zamierzonych i niezamierzonych, pozytywnych i negatywnych) wykraczających poza efekty bezpośrednie – krótkoterminowe; można wyróżnić dwa rodzaje oddziaływania:

- oddziaływanie bezpośrednie – efekty, które pojawiają się po pewnym upływie czasu, ale są bezpośrednio związane z podjętymi działaniami i beneficjentami bezpośrednimi;
- oddziaływanie pośrednie – wszystkie inne rodzaje efektów – niezamierzone przez daną interwencję lub wynikające z niej działania.

Wskaźnikami oceny monitorowania celów strategicznych i szczegółowych Strategii będą np.:

<b>Cele operacyjne</b>	<b>Kierunki działań</b>	<b>Wskaźniki</b>
Wzrost kompetencji i wiedzy potrzebnej na rynku pracy	Prowadzenie kursów i szkoleń zawodowych dla osób dorosłych	- liczba przeszkolonych osób - liczba godzin szkoleń - liczba szkoleń/kursów
	Usługi poradnictwa zawodowego: spotkania indywidualne, prelekcje, warsztaty grupowe, inne	- liczba godzin poradnictwa - liczba osób uczestniczących w działaniu - liczba godzin warsztatów
	Usługi poradnictwa psychologicznego spotkania indywidualne, prelekcje, warsztaty grupowe, inne	- liczba godzin poradnictwa - liczba osób uczestniczących w działaniu - liczba godzin warsztatów
	Organizacja staży zawodowych	- liczba staży zawodowych - liczba osób biorących udział w stażach - liczba osób, które ukończą staż
	Spotkania z pedagogiem	- liczba spotkań z pedagogiem - liczba osób uczestniczących w spotkaniach z pedagogiem
	Spotkania z przedstawicielami szkół ponadgimnazjalnych	- liczba spotkań - liczba osób uczestniczących w spotkaniach

Pobudzenie lokalnych inicjatyw społecznych do rozwiązywania problemów rynku pracy	Stworzenie partnerstwa lokalnego na rzecz aktywizacji osób niepracujących	- liczba podmiotów z którymi nawiązano współpracę
	Utworzenie Gminnego Centrum Informacji	- liczba utworzonych punktów - liczba osób korzystających z GCI
	Tworzenie podmiotów ekonomii społecznej	- liczba utworzonych PES

Poprawa samooceny, motywacji do zmian oraz aktywności życiowej	Warsztaty kompetencji społecznych	- liczba godzin warsztatów - liczba osób biorących udział w warsztatach
Ograniczenie marginalizacji spowodowanej ubóstwem	Dożywianie	- liczba osób, które skorzystały z dożywiania
	Pomoc finansowa	- liczba osób korzystających z pomocy finansowej
	Współpraca z Bankiem Żywności, Caritasem, itp.	- liczba podmiotów, z którymi nawiązano współpracę
Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie	Tworzenie grup wsparcia dla rodzin przeżywających sytuacje kryzysowe	- liczba utworzonych grup wsparcia
	Punkt Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie	- liczba utworzonych punktów
	Działania Zespołu Interdyscyplinarnego, grup roboczych	- liczba podjętych działań przez ZI, grupy robocze
	Pomoc psychologiczna dla ofiar przemocy w rodzinie	- liczba osób korzystających z pomocy

Wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży	Prowadzenie prac z uczniem zdolnym poprzez zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań, przygotowanie do konkursów, olimpiad	- liczba godzin zajęć pozalekcyjnych - liczba uczniów biorących udział w zajęciach pozalekcyjnych
	Organizacja zajęć wyrównawczych z poszczególnych przedmiotów dla wszystkich dzieci	- liczba godzin zajęć wyrównawczych - liczba uczniów biorących udział w zajęciach wyrównawczych
	Organizacja zajęć sportowych, rekreacyjnych, turystyczno-krajoznawczych	- liczba godzin zajęć sportowych - liczba uczniów biorących udział w zajęciach sportowych
	Udział dzieci i młodzieży w rozgrywkach sportowych	- liczba dzieci i młodzieży biorących udział w rozgrywkach sportowych
	Stypendia dla dzieci uzdolnionych	- liczba dzieci otrzymujących stypendia - suma wypłaconych stypendiów

Wzrost kompetencji rodzicielskich	Warsztaty kompetencji rodzicielskich, pedagogizacja rodziców	- liczba warsztatów - liczba osób biorących udział w warsztatach
	Wsparcie asystenta rodziny	- liczba asystentów udzielających wsparcia - liczba osób/rodzin korzystających z wsparcia asystenta rodziny

Popularyzacja aktywnego wypoczynku	Organizacja zawodów sportowych	- liczba zorganizowanych zawodów sportowych - liczba osób biorących udział w
------------------------------------	--------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------

przez uprawianie sportu i rekreację		zawodach sportowych
	Prowadzenie treningów dla członków klubów sportowych	- liczba godzin treningów dla członków klubów sportowych - liczba członków klubów sportowych biorących udział w treningach
	Organizacja wycieczek turystyczno-krajoznawczych	- liczba zorganizowanych wycieczek
	Organizacja zajęć sportowych dla mieszkańców gminy	- liczba godzin zajęć sportowych dla mieszkańców gminy - liczba mieszkańców gminy biorących udział w zajęciach sportowych

Wspomaganie rodzin w procesie wychowania	Diagnoza potrzeb uczniów	- liczba zankietowanych uczniów
	Prowadzenie zajęć specjalistycznych, w tym dydaktyczno wyrównawczych, kół zainteresowań, warsztatów plastycznych, muzycznych, technicznych teatralnych i innych	- liczba godzin zajęć specjalistycznych - liczba osób biorących udział w zajęciach specjalistycznych
	Prowadzenie grup socjoterapeutycznych dla dzieci z zaburzeniami zachowania	- liczba grup socjoterapeutycznych - liczba dzieci uczestniczących w zajęciach
	Prowadzenie spotkań z pedagogiem, psychologiem, logopedą	- liczba spotkań ze specjalistami - liczba osób uczestniczących w poszczególnych spotkaniach
	Organizacja pomocy materialnej i emocjonalnej w trudnej sytuacji życiowej	- liczba osób korzystających z pomocy materialnej i emocjonalnej - liczba i rodzaj oferowanej pomocy

Promocja kultury	Organizacja konkursów dla dzieci przedszkolnych i szkolnych, młodzieży i dorosłych	- liczba zorganizowanych konkursów - liczba dzieci, młodzieży i dorosłych biorących udział w
------------------	------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------

		konkursach
	Organizacja spotkań autorskich i wykładów, spotkania z ludźmi kultury i sztuki, organizacja widowisk, spektakli, recitali, festiwali, wystaw	- liczba zorganizowanych spotkań, wykładów, widowisk, spektakli, recitali, festiwali, wystaw - liczba osób uczestniczących w ww. przedsięwzięciach promujących kulturę
	Organizowanie spektakli, przedstawień teatralnych dla społeczności	- liczba zorganizowanych spektakli, przedstawień teatralnych - liczba osób uczestniczących w spektaklach, przedstawieniach teatralnych
	Prowadzenie kół zainteresowań	- liczba godzin przeprowadzonych zajęć - liczba osób uczęszczających na zajęcia
	Rozwijanie wśród dzieci i młodzieży różnorodnych zainteresowań poprzez organizację warsztatów (warsztaty taneczne, muzyczne, wokalne, plastyczne, teatralne, fotograficzne, dziennikarskie i inne)	- liczba zorganizowanych warsztatów - liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w poszczególnych warsztatach
Ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego	Prowadzenie warsztatów regionalnych dla dzieci i młodzieży	- liczba warsztatów regionalnych - liczba osób uczestniczących w warsztatach
	Organizacja konkursów o tematyce regionalnej	- liczba konkursów o tematyce regionalnej - liczba osób biorących udział w konkursach
	Prezentacja twórców ludowych	- liczba spotkań z twórcami

Poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych patologią	Zapobieganie przemocy w rodzinie, upowszechnianie wiedzy na temat profilaktyki uzależnień poprzez prowadzenie kampanii informacyjnych, zajęć edukacyjnych, spotkań,	- liczba kampanii informacyjnych, zajęć edukacyjnych, spotkań, konkursów
-----------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------

	konkursów	
	Wyrównywanie szans edukacyjnych przez pomoc materialną dla młodzieży szkolnej (stypendia, dofinansowanie udziału w ofercie kulturalnej oraz wycieczek dydaktycznych)	- liczba typów form wsparcia - liczba osób korzystających z poszczególnych form wsparcia
	Organizacja konkursów promujących rodzinę, organizacja pikników rodzinnych	- liczba przeprowadzonych konkursów - liczba zorganizowanych pikników rodzinnych

Wychowanie zdrowotne	Organizacja akcji profilaktycznych w tym konkursów i akcji plakatowych oraz propagowanie zdrowego stylu życia	- liczba akcji profilaktycznych, plakatowych
	Udział w różnych programach edukacyjnych	- liczba programów edukacyjnych
	Udział w programach: „szklanka mleka” i „owoce w szkole”	- liczba szkół biorących udział w programie - liczba osób korzystających z programu
	Kształtowanie postaw asertywnych wobec nałogów poprzez organizowanie akcji o tematyce profilaktycznej, gazetki o tematyce profilaktycznej, spotkań z przedstawicielami służb publicznych, szkolenia dla nauczycieli np. Niebieska Karta	- liczba akcji, gazetek o tematyce profilaktycznej - liczba spotkań z przedstawicielami służb publicznych - liczba szkoleń dla nauczycieli - liczba osób uczestniczących w akcjach, spotkaniach, szkoleniach

Aktywizacja i integracja osób starszych i niepełnospra-	Organizacja wspólnych imprez, uroczystości integracyjnych, np. wigilii dla starszych i samotnych, Dnia Babci i Dziadka	- liczba imprez, uroczystości integracyjnych - liczba osób uczestniczących w imprezach, uroczystościach integracyjnych
---------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

wnych	Organizacja działań służących promocji rodziny wielopokoleniowej	- liczba działań służących promocji rodziny wielopokoleniowej
	Prowadzenie zajęć z uwzględnieniem potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, w tym kursów komputerowych, warsztatów aktywizujących dla seniorów	- liczba godzin zajęć dla osób starszych i niepełnosprawnych - liczba osób uczestniczących w zajęciach
	Program integracji międzypokoleniowej, podtrzymywanie tradycji regionalnych; wykorzystywanie wiedzy seniorów o historii, kulturze i regionie	- liczba przeprowadzonych spotkań, pogadarek, warsztatów
	Udział w ogólnopolskich akcjach charytatywnych	- liczba osób biorących udział w akcjach charytatywnych - liczba przeprowadzonych akcji
	Program integracji osób zdrowych z niepełnosprawnymi	- liczba spotkań integracyjnych
	Zakup literatury specjalistycznej dla opiekunów oraz osób niepełnosprawnych	- liczba zakupionych pozycji - kwota przeznaczona na zakup literatury - liczba osób korzystająca z zakupionej literatury specjalistycznej
	Zwiększenie oferty edukacyjnej dla osób starszych (Uniwersytet Trzeciego Wieku)	- liczba działań edukacyjnych
	Organizacja wycieczek, wyjazdów integracyjnych	- liczba zorganizowanych wycieczek, wyjazdów integracyjnych - liczba osób biorących udział w wycieczkach, wyjazdach

Świadczenie pomocy osobom niepełnospraw	Utworzenie punktu poradnictwa, konsultacji i informacji gdzie świadczona byłaby pomoc psychologiczna, prawna,	- liczba utworzonych punktów poradnictwa - liczba osób korzystających z pomocy psychologicznej, prawnej, medycznej
-----------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

nym, starszym, przewlekłe chorym	medyczna i geriatryczna	
	Wypłacanie zasiłków stałych, pielęgnacyjnych, świadczeń pielęgnacyjnych oraz zasiłków losowych	- liczba wypłaconych zasiłków (kwota) - liczba beneficjentów zasiłków
	Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom niepełnosprawnym i samotnym, które ze względu na wiek, chorobę lub inne dysfunkcje wymagają pomocy	- liczba świadczonych usług opiekuńczych - liczba beneficjentów usług opiekuńczych
	Dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, zajęć rehabilitacyjnych oraz zakupu leków	- liczba dofinansowań
	Inicjowanie grup wsparcia dla osób opiekujących się osobami niepełnosprawnymi	- liczba grup wsparcia

Kształtowanie właściwych postaw społecznych	Prelekcje, spotkania z przedstawicielami służb publicznych	- liczba spotkań z przedstawicielami służb publicznych - liczba osób uczestniczących w prelekcjach, spotkaniach
	Udział w projektach i kampaniach wojewódzkich, ogólnopolskich	- liczba projektów, kampanii
	Organizacja kampanii społecznych	- liczba zorganizowanych kampanii
	Budowanie pozytywnego systemu wartości poprzez organizację spotkań, warsztatów	- liczba zorganizowanych spotkań, warsztatów - liczba osób uczestniczących w spotkaniach, warsztatach

Zapobieganie zjawisku pogłębiania się niepełnosprawności	Zapewnienie osobom niepełnosprawnym wsparcia w placówkach wsparcia dziennego	- liczba osób otrzymujących wsparcie w placówkach
	Organizowanie spotkań, konsultacji, konferencji dotyczących problemów	- liczba zorganizowanych spotkań, konferencji - liczba osób biorących udział w

	prawnych i innych dotyczących osób niepełnosprawnych	spotkaniach
	Organizacja dowozów uczniów niepełnosprawnych do placówek edukacyjnych i innych zajmujących się rehabilitacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych	- liczba zorganizowanych przejazdów - liczba osób niepełnosprawnych korzystających z transportu

## VII. SYSTEM AKTUALIZACJI STRATEGII

Każdą strategię powinna charakteryzować jedna główna cecha – elastyczność na etapie jej wdrażania. Oznacza to, że cele i zadania zawarte w strategii powinny być stale monitorowane i weryfikowane w zależności od szybko

zmieniającego się otoczenia zewnętrznego, jak również zasobów gminy i potrzeb jej mieszkańców. Jest to podstawowy element procesu wdrażania planu strategicznego.

Wprawdzie strategia jest dokumentem „żywym” i wprowadzanie zmian w jej zapisach jest nie tylko możliwe – w niektórych sytuacjach wręcz konieczne, to jednak należy pamiętać, że zmiany te nie powinny dotyczyć zasadniczych kierunków strategii. Najczęściej, ze względu na zmieniające się uwarunkowania zarówno wewnątrz gminy, jak i w jej otoczeniu, modyfikacjom poddajemy zapisy w części operacyjnej strategii. Jednak najlepszą metodą na wprowadzenie zmian w dokumencie strategii jest jej weryfikacja w procesie powtarzanym w cyklach pięcioletnich. W czasie weryfikacji mogą powstawać zupełnie nowe cele szczegółowe i projekty dotyczące tych aspektów życia w gminie, których w dniu dzisiejszym uczestnicy nie byli w stanie przewidzieć.

Pamiętać jednak należy o konsekwentnym dążeniu do poprawy jakości życia mieszkańców zawartych w celu nadrzędnym oraz w celach operacyjnych, te bowiem elementy strategii zmianom i modyfikacjom nie powinny być poddawane.

## Spis treści

I. MERYTORYCZNE UZASADNIENIE OPRACOWANIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	2
1. Podstawa prawna Strategii, zgodność z prawem wspólnotowym oraz strategiami narodowymi i europejskimi.....	3

2. Powiązanie Strategii z krajowymi aktami prawnymi.....	4
2.1 Zgodność z prawem wspólnotowym.....	5
2.2 Zgodność ze strategiami europejskimi.....	5
2.3 Zgodność z dokumentami krajowymi.....	6
2.4 Zgodność z regionalnymi i wojewódzkimi dokumentami strategicznymi.....	7
II. CHARAKTERYSTYKA GMINY.....	9
1. Położenie geograficzne.....	9
2. Historia.....	9
3. Zabytki.....	10
4. Infrastruktura gminy.....	11
5. Rolnictwo.....	11
5.1 Powierzchnia.....	12
5.2 Struktura gleb.....	12
5.3 Użytki rolne.....	12
5.4 Wielkość gospodarstw rolniczych.....	12
6. Ludność gminy.....	13
6.1 Struktura i dynamika demograficzna.....	13
6.2 Charakterystyka zamieszkania gminy.....	14
7. Baza noclegowo – gastronomiczna.....	14
III. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA.....	15
1. Kultura, sport, rekreacja.....	15
1.1 Turystyka.....	17
2. Służba zdrowia.....	18
3. Oświata i edukacja.....	19
4. Bezpieczeństwo.....	24
5. Pomoc społeczna.....	25
5.1 Prawo do świadczeń społecznych .....	26
5.2 Zasady udzielania pomocy społecznej.....	26
5.3 Świadczenia pomocy społecznej.....	27
5.4 Usługi opiekuńcze.....	28
6. System wsparcia rodzin.....	28
7. Wsparcie dla rodzin wielodzietnych.....	29
8. Projekty systemowe.....	29
9. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.....	30
10. Rozwiązywanie problemów alkoholowych.....	30

10.1 Strategia działania.....	30
10.2 Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	31
11. Rozwiązywanie problemów narkomanii.....	32
11.1 Zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok.....	32
IV. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY	
1. Analiza problemów społecznych Gminy Nowy Korczyn na podstawie danych instytucji.....	34
2. Pomoc społeczna w Gminie Nowy Korczyn w latach 2012-2015.....	35
3. Dominujące problemy środowiska lokalnego występujące na terenie gminy wynikające z przeprowadzonych ankiet.....	36
4. Problemy społeczne dominujące w gminie.....	42
4.1 Bezrobocie.....	42
4.2 Niepełnosprawność i opieka nad osobami starszymi.....	44
4.3 Alkoholizm i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.....	45
V. POZYCJA STRATEGICZNA GMINY – ANALIZA SWOT.....	48
1. Mocne i słabe strony w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.....	49
2. Cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań.....	53
2.1 Ograniczenie bezrobocia w gminie.....	53
2.2 Ograniczenie tempa wzrostu liczby osób uzależnionych.....	54
2.3 Systemowe podejście do pracy z rodziną.....	56
2.4 Podwyższenie standardu życia osobom starszym i niepełnosprawnym.....	58
2.5 Podniesienie poziomu kwalifikacji i doskonalenie zawodowe pracowników socjalnych zatrudnionych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Korczynie.....	59
VI. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII.....	61
1. Przebieg realizacji założeń.....	61
2. System monitorowania strategii.....	62
VII. SYSTEM AKTUALIZACJI STRATEGII.....	72